

Jó Pajtás

2017. VI. 1.

71. évf., 19. szám

Fotó: Törőcsik Nagy Gábor

ÁMV
Ismét Óbecsén a vándorszerleg

VAJDASÁG GYÖNGYSZEMEI
A tavak

NÉPHAGYOMÁNY
Piros pünkösöd

KIRÁNDULTUNK
Belgrádtól Budapestig

Arany oklevél a zentai magyartanárnak

Lezajlott a XX. Simonyi Zsigmond Helyesírási Verseny
Kárpát-medencei döntője

Május 20-án tartották meg Budapesten az ELTE Bölcsészettudományi Karán az általános iskolák felsős tanulói számára a Simonyi Zsigmond helyesírási versenyt Kárpát-medencei döntőjét, immáron 20. alkalommal. Vajdaságból 8 diák vehetett részt ezen a rangos vetélkedőn: a hazai válogatókon ők bizonyultak a legeredményesebbeknek. A következő tanulók voltak döntősök: A 6. osztályos Árok Anna és Lázár Anna a magyarkanizsai J. J. Zmaj iskolából – Simonyi Gyöngyi tanítványai, Szénási Dávid és Vass Rebeka a zentai November 11. iskolából – Sok Kornélia diákjai, a hetedik Csizik Boglárka a zentai Emlékkiskolából – Kormányos Katona Gyöngyi tanítványa, Topolyáról a Csáki Lajos iskolából Nagy Daniella – Nagy Majlát Ágota tanítványa, valamint Szabadkáról Apró Dorottya a Jovan Mikić iskolából – Horváth Rice

A vajdasági különműny

Valéria tanítványa és a nyolcadikos Sebastian Áron az Október 10. iskolából, aki Körmöndi Aranka diákja.

A vajdasági csapat legsikeresebb versenyzője a topolyai Nagy Daniella volt, aki az elérhető 100 pontból 95-öt gyűjtött össze, és ezzel az eredménnyel a IX–X. helyen végzett, míg Árok Anna és Sebastian Áron különdíjban részesült.

Idén Sok Kornéliát, a zentai November 11. iskola magyartanárát Aranyoklevéllel tüntették ki, mivel tanítványaival negyedik alkalommal eljutott a budapesti döntőre, melynek szervezője az ELTE BTK, a Magyar Nyelvtudományi Társaság, illetve Vajdaságban a Módszertani Központ.

Körmöndi Aranka
magyartanár
Fotó: Capár Valéria

Weöres Sándor Hold és tanya

telt hold lejt leng
szél köd hab húr zsong
üres a ház

ágaskodó
tövis palánk
szem tüzel

hold leng láng
fű húr cseng
felhő lobog

üres a ház
ajtó ablak
száll fölfelé

kémény fut
köd forog
telt hold kereng

üres a ház

Moon and farmstead*

Full moon slip swim
Wind fog foam chord hum
The house empty

Rampant
Thorn fence
Eye blaze

Moon swim flame
Grass chord twang
Cloud fling

The house empty
Door window
Fly up

Chimney run
Fog swirl
Full moon circle

The house empty

* Weöres Sándor Hold és tanya című költeményét fordította: Edwin Morgan

FELHÍVÁS

Gion Nándor Olvasási Verseny általános iskolásoknak, 2017–18

tanulónak legkevesebb három művet el kell olvasnia, de minél többet olvas el, annál jobb. A csapat összesen hat könyvcíméből álló lista alapján kapja a tesztek, illetve a feladatlapokat.

A verseny lebonyolításához szükség van a magyartanárok és a könyvtárosok közreműködésére. Azzal segítjük munkájukat, hogy minden benevező iskolának az iskolai versenyre kidolgozott feladatlapokat küldünk. A csoportok egyforma kérdéseket tartalmazó feladatlapokat kapnak, és a versenyzők egy-egy csoporton belül közösen oldják meg a feladatokat.

A tartományi döntő 2017 novemberében lesz Újvidéken. A legjobb meghívást nyernek a Gion Nándorról elnevezett irodalmi táborba, melyet 2018 nyarán szervezünk az Apáczai Diákotthonban.

Az olvasandó művek listája az 5–6. osztályosok számára

Bálint Ágnes: A szeleburdi család
Gion Nándor: A kárókatónak
még nem jöttek vissza

J. K. Rowling: Harry Potter és a Titkok Kamrája

Kiss Dénes: Kányadombi indiánok

Mirnicz Zsuzsa: Órásköz 12.

Rudyard Kipling: A dzsungel könyve

Az olvasandó művek listája a 7–8. osztályosok számára:

Karl May: Az Ezüst-tó kincse

Gárdonyi Géza: A láthatatlan ember

Gion Nándor: Sortűz egy fekete bivalyért

Ignác Rózsa: Torockói gyász

Rejtő Jenő: Piszkos Fred, a kapitány

Beccassy Judit: Egyszer vagyok fiatal

A díjazott csapatok tanárai könyvjutalomban részesülnek. A jelentkezéseket az alábbi címen várjuk:

VMPE, 21000 Novi Sad, Čirpanov u. 54.,

e-mail: nsvmpe@gmail.com, tel: 021/548-259,

vagy Aladicsné Kollár Mária, 21235 Temerin, Bosnyák utca 86.,

e-mail: aladics@stcable.net, tel: 021/841-397.

Ismét Óbecsén az ÁMV vándorserlege

Tizenhatodik alkalommal szervezte meg május 6-án az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete a vajdasági szintű, a Magyar Nemzeti Tanács által kiemelt jelentőségű és a Szerbiai Oktatási Minisztérium által is elismert találkozót, az Általános Iskolák Művészeti Vetélkedőjét, amelyen a kisdíjak az idén is fogalmazás, versírás, képzőművészet, színjátszás, szólóénekek, versmondás, versmondás a magyar nyelvet környezetnyelvként beszélők részére, prózamondás, szép beszéd és általános műveltségi teszt kategóriákban mérhették össze tudásukat.

Idén is, meg tavalyelőtt is a legjobbnak az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola tanulói bizonyultak. Most kilenc tanulója lett első, második és harmadik díjas. Amelyik iskola a legtöbb szép eredményt érte el, az kapta el a vándorserleget. **Lázár Lea, Koncz Antónió, Kovács Leona és Tallós Hédi** első, **Hódi Lúcia és Varnyú Emese** második, **Szemerédi Tamás, Herbatényi Zalán és Tallós Kinga** harmadik helyezést értek el.

Az iskolába **De Negri Ibolya**, az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesületének elnöke hozta el a vándorserleget, melynek átadására az iskola dísztermében került sor. Meg is örököltük e nagy eseményt. Miután elkészült a főlvetel, a kiváló tanulókkal arról beszélgettünk, hogyan is készültek erre a rangos versenyre, milyen tervek vannak a jövőt illetően.

A hatodikos Zalánt ott látni nemcsak szavalóversenyeken, hanem a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör Csiperke néptáncsoportjában is, meg hegedül a Becsei vonószenekarban.

– Igen, szeretek szerepelni – valja be kertelés nélkül –, Szabadkán prózát mondtam, mégpedig Nógrádi Gábor: Hogyan neveljük a rendőröket című művét. Nagyon megtetszett, mert humoros. **Szűcs Budai Engelbert**, a magyartanárom ajánlotta, hogy ezt mondjam. Sokat gyakoroltuk, meg otthon anyukám is meghallgatott. A versenyen az én korosztályomban sokan jól szerepeltek, s nem is gondoltam, hogy én is díjat kapok. Örültem az eredménynek, s jövőre ismét ott leszek az ÁMV-n.

A negyedik Kinga is tagja a Becsei vonószenekarban, cimbalmozik! Az ÁMV-n Halász Judit bőrébe bújt egy kis időre.

– Halász Judit dalát énekeltem, a Napsugárt – emlékszik vissza. – Másodszor voltam ezen a versenyen, és sokat tanulok, ugyanis útmutatást adnak, hogyan énekeljek jobban. Itthon sokat készültem, mindennap elénekeltem az osztálytársaimnak, s **Vastag Géber Judit** tanító néninek. Nemcsak énekelni szeretek, hanem cimbalmozni, táncolni is, a kultúrkör Petrence néptáncsoportjában táncolok.

A második Lúcia népdalokat énekel a versenyen.

– Én választottam a Tavaszi szél vizet áraszt című népdalt – mondja –, az Este van... kezdetűt meg **Molnár Sóti Irén**, a tanító nénim. Most voltam először az ÁMV-n. Különbözn nagyon szeretek énekelni, jövőre is ott leszek a vetélkedőn!

A hatodikos Hédit is ott látni minden iskolai rendezvényen, s mivel a Kultúrkör Csiperke néptáncsoportjában táncol, a fellépéseken is.

– Régóta, már óvodás korom óta táncolok, énekelek. Voltam a Fölszállott a páva népzenei vetélkedő előválogatásán is, ahol népdalokat énekeltem. Most viszont Máté Péter: Ő című dalával léptem föl. **Kollár Boglárka** zenetanárnom készítette föl, s a versenyen is ő kísért zongorán.

Leona szépen szaval, ott volt a Tolerancia-napi versmondó versenyen, ahol szerb nyelven szavalt, azután a Szűcs Imre szavalóversenyen.

– Most prózai szöveggel léptem föl – mondja Leona –, mégpedig Lázár Ervin Virágszeműjével. **Turzai Valéria** tanító nénim találta ezt a nekem illő szöveget. Elég sokat gyakoroltunk. Jövőre ismét megyek az ÁMV-re.

Antóniót is ott látni az iskolai rendezvényeken, hegedül, zongorázik, énekel, szaval, táncol a kultúrkör Petrence néptáncsoportjában.

– Én már harmadszor mentem erre a versenyre – mondja –, s minden évben első lettem szólóéneklésben az én kategóriámban. Először népdalokat énekeltem, hegedültem, tavaly meg a Vén Európát énekeltem, s zongorán kísértém

magam. Idén Demjén Ferenc Jégszív dalát tartam elő. Sokat gyakoroltunk, főleg a keresztapámmal, **Szöke Ottóval**, aki szinte minden hangszeren játszik. Először megtanultam a dalt, majd zongorán kísérem magam. **Tufegdžić Mónika** tanító nénim is meghallgatott. Az eredményhirdetésekor nagyon izgultam, amikor már a harmadik, második helyezettek is fölvásta a zsűri... Nagyon örültem, különösen a sok dicséretnek. Ezt sose felejttem el! Sem az éneklésben, sem a zongorázásban nem találtak hibát. Ajánlották, továbbra is énekeljek. Hát énekelek! Ott leszek jövőre is az ÁMV-n.

A hetedik Lea a képzőművészeti versenyen mutatta meg tehetségét. Harmadik alkalommal volt e rangos versenyen, s mindig első lett.

– A versenyen két téma közül lehetett választani. Én a Hétmérföldes csizmát választottam. Rajzoltam egy csizmát, melyet kalocsai mintákkal díszítettem. A háttérben vaskók sorakoztak, amelyekben szerintem az egyszerű emberek élnek...

A nyolcadikos Emese a szép beszéd kategóriában második lett.

– A háromfordulós versenyen – meséli – először egy előre begyakorolt szöveget, Bálint Tibor Csodálatos életét olvastam föl, melyet **Magyar Klementina** magyartanárnővel gyakoroltunk be. A második fordulóban ismeretlen szöveget kellett fölvásvani, majd beszélni kellett a Facebook használatának előnyéről, hátrányáról. Nagyon örültem a második helyezésnek, mert még ilyen speciális díszoklevelem nincs, ami szükséges a fölvételéhez.

A hetedik Tamás is szaval, ott volt a Nép-könyvtárban a Népem költője szavalóversenyen, Szabadkán a Szózat versenyen...

– Most prózát mondtam, mégpedig **Kovács Kuszli Angéla** magyartanárnő ajánlatára Kövesi Zsolt Hétköznapi történetét mondtam. Mindannyian díszoklevelet kaptunk, a díjazottak pedig arany- ezüst-, vagy bronzérmeket. Jövőre is ott leszek a Himnusz szavalóversenyen, meg az ÁMV-n is!

Koncz Erzsébet

4 De Negri Ibolya, Balog Virág Zsolt iskolaigazgató és a díjazott diákok

Az idei ÁMV-n első helyezést elért petőfisek az ÉMPE elnökével

Sohasem gyűjtanék rá!

Dohányzás ellen, de nem csak a világnapon

„A dohányzásról pofonegyszerű leszokni. Én magam is legalább százszor megtettem” – írta hajdanán a Tom Sawyer kalandjainak írója, Mark Twain fanyar humorral érzékelve, mennyire nehéz is búcsút mondani a szenvedélynek.

Hamvadó cigaretta... Ha ti nem is, de születek, nagyszületek bizonyára emlékeznek Karády Katalin, Marlene Dietrich, vagy más népszerű színész utánozhatatlanul sikeres mozdulataira, amint kezükben tartották, majd időnként ajkukhoz emelték a nikotinos rudacsokát. Férfiak tízezrei jöttek tűzbe e látványtól, s nők tömegei nyúltak azonnal a cigarettásdoboz után, hogy az elegáns mozdulatokat ellesvén magukba bolondítsák választottjukat.

A szenvedélyre való rászokásban ma is jelentős szerepe van a mintakövetésnek. Ha nem is sztárokat, de sokan idősebb barátokat utánoznak, talán azért, hogy nagyobbaknak tűnjenek? Kíváncsiságból? Ki tudja!

A péterrévei Samu Mihály iskolában nem dohányoznak nemcsak a nemdohányzó napon, hanem sohasem. Nemcsak azért, mert az udvar be van kamerázva, s az igazgató és a tanítók, tanárok is látják, mi történik az udvarban, hanem azért is, mert rossz példa van előttük. Ezt meséli el **Solymosi Boglárka** magyartanár nő diákjai: **Péter Evelin**, **Sipos Rebeka**, **Bakos Gergely** és **Pásztor Zsombor**. Mindannyian hatodikosok.

Evelin már kiskorában megfogadta, sose fog rágyújtani.

– Az úgy volt – emlékezik vissza –, hogy egész kicsi voltam, amikor a szüleim megkínáltak egy cigivel. Beleszívtam, az egész füstöt lenyeltem. Nagyon rosszul éreztem magamat. Amikor már nagyobb voltam, megkérdeztem szüleimet, hogy ezt miért tették velem?! Anyukám azt mondta, azért, hogy lássam, milyen rossz az, ha rágyújtok, esetleg lenyelem a füstöt, s hogy ne szokjak rá. Nagyon féltem őket, mert mindketten cigiznek, s tudom, betegséget lehet kapni, ha sokat elszívok. Márpedig sokat szívok: egy-egy dobozzal naponta... Ő is nagyon bánja, hogy a barátnője rászokatta, ha le lehetne szokni, szívesen megtenné. Itt az iskolaudvarban nem lehet cigarettázni, de én láttam az utcán a nyolcadikos lányokat, sőt a hatodikosokat is cigizni. Főleg a lányok akarnak nagyobbak látszani, biztos azért szívják.

Rebeka szülei is cigarettáznak, le is akartak szokni már néhányszor, mint ahogyan

Mark Twain is, de nem ment. Egy ideig nem cigarettáztak, de most újra szívják.

– Nálunk is a szüleim cigarettáznak – meséli –, három dobozzal is elszívok. Köhögnek, nem értem, mi értelme van, ha már nem jól vannak. Anyukám két hónapig nem szívta, de aztán a társaságban újra kezdte... Sosem gyűjtanék rá.

Azt mondják, a sportolók nem cigarettáznak, de Zsombor nem ezt tapasztalta. Focitáborban volt, s bizony a nagyobbak cigiztek.

– Nálunk csak anyukám szokott cigarettázni, de nem szeretem, ha jönnek vendégek, és sokat cigiznek. Ilyenkor bemegyek a szobámba, hogy ne érezzem a büdös füstszagot. Sose gyűjtanék rá... Amikor a focitáborban voltam – ugyanis kapus vagyok –, ott a nagyobbaknak látsszanak. Pedig biztosan tudja

mindenki, hogy a cigaretta milyen ártalmas, hogy betegséget okoz.

Gergő szerint senkinek se kellene rágyújtania. Az ő szülei példát mutatnak, egyikük sem cigarettázik.

– Az én családomban csak a nagyszüleim, meg a keresztanyámék cigiznek. Amikor eljönnek, sokat elszívok, s én nagyon nem szeretem, ha füst van. Igaz, csak a folyosón gyűjtanék rá. Amikor kicsi voltam, mesélik a szüleim, hogy valaki eldobta a kertben a cigarettacsikket, s én odaszaladtam, fölkaptam, hogy majd beleszívok, de apukám rám ripakodott: Meg nem próbád! – mondta. Hát azóta se próbáltam meg – fejezi be beszélgetésünket Gergő.

Nemrég a dohányzás újabb káros hatását állapították meg: a dohányzás árt az agynak is, mert károsítja a memóriát, a tanulási és gondolkodási képességeket.

A 2000 óta megrendezett Kárpát-medencei Magyar Iskolatalálkozó elnevezésű programnak harmadik alkalommal volt házigazdája a laskói általános iskola a múlt héten. A nagyszabású rendezvényre öt régióból, iskolából több mint 50 vendég érkezett. A találkozó célja, hogy a különböző országokban élő magyar gyerekek barátkozzanak, megismerjék egymást és tanuljanak egymástól, valamint hogy betekintést nyerjenek a különböző országokban élő emberek szokásaiba, mindennapjaiba.

A Kárpát-medencei iskolatalálkozót a piliscsabai **Ward Mária** Iskola indította 2000-ben. A vajdasági Bácskertes, a kárpátaljai Aklihegy, az erdélyi Etéd és a felvidéki Révkomárom mellett a drávaszegi Laskón, Várदारócon és Kopácson működő Laskói Általános Iskola is tagja a programnak, amely az idei háromnapos találkozó házigazdája volt.

A találkozó résztvevői az általános iskolák felső tagozatos diákjai, akik számára ezek az alkalmak kiválóak az ismerkedésre, így a program mindjárt ezzel is kezdődött. Az iskola nagytermében minden résztvevő bemutatta régióját.

Kárpát-medencei magyar iskolatalálkozó Laskón

Mocsáry Dezső piliscsabai tanár, a program kezdeményezője és szervezője az ismerkedést követően úgy nyilatkozott lapunknak, a találkozóknak az a célja, hogy közelebb hozza egymáshoz a Kárpát-medencei régiók fiataljait, tudatosítva bennük az egy nemzethez való tartozást.

A laskói iskola mozgalmas és változatos programot állított össze a vendégdiákok és kísérőtanáraik számára. Többek között jártak Eszéken, Vukováron, megismerkedtek a Drávaszeg nevezetességeivel, a Kopácsi-rétben pedig hajókiránduláson vettek részt.

– A találkozóra 18. alkalommal került sor. Az emberi életben 18 év a nagykorúságot jelenti, egy ilyen rendezvény esetében viszont annyit jelent, hogy komoly összefogással ebben a rohanó világban is lehetséges időtálló eseményeket produkálni. Olyan eseményeket, amelyeknek a célja a kulturális értékek átmentése, a történelmi, néprajzi, művészeti, földrajzi és egyéb ismeretek bővítése, anyanyelvünk ápolása, egymás megis-

merése, baráti kapcsolatok kialakítása és erősítése mind a gyerekek, mind a felnőttek körében. Hiszen gondoljunk csak bele: azok a gyerekek, akik 18 évvel ezelőtt hetedikesek, nyolcadikosok voltak, ma felnőtt, harminc-egynéhány évesek, és akár mindennapi munkájukban, akár a magánéletben valamilyen módon biztosan kamatoztatni tudják a találkozók alkalmával szerzett tapasztalatokat – mondta **Kovacsévit Anna**, a laskói iskola igazgatónője. Hozzátette, a rendezvényt a környéken élő családok, magánszemélyek támogatták, segítségük nélkül a laskói iskola nem lehetett volna méltó házigazdája a találkozóknak.

A rendezvény gálaműsorral zárult a várdaróci kultúrotthonban, ahol mindegyik iskola diákjai bemutakoztak. A soron következő találkozót Erdélyben rendezik meg, az esemény zárásaként a laskói intézmény igazgatója az etédieknek nyújtotta át a találkozó jelképét, a vándorzászlót.

Tatai Igor (Képes Újság)

Május 16-án egynapos tanulmányi kiránduláson voltunk Kupuszinán, Zomborban és Bácscon.

Kupuszina egy nyugat-bácskai település, ahol a tájházát és a katolikus templomát látogattuk meg. A tájházban a falu lakosainak régi életmódjával ismerkedtünk meg. A templom, amely nagyon szép, 1808 és 1813 között épült Szent Anna tiszteletére.

Második állomásunk Zombor volt. Ott először a városházát néztük meg, megcsodáltuk a híres Zentai csata című festményt, amely

Barangolás a múltban

1896-ban készült és Szerbia egyik legnagyobb olajfestménye. Ellátogattunk egy képtárba is, ahol Milan Konjović híres zombori festő alkotásait láthattuk. Utána szabadidő következett. Csoportosan városnézőbe indultunk. Zombor nagyon szép város, sok parkja és fája van. Ezért is tartozik Európa legzöldebb városai közé.

Kirándulásunk utolsó állomása a bácsi vár volt. Sajnos, most már csak a vár romjait, maradványait láthattuk, de valamikor régen biz-

tosan gyönyörű volt. El sem tudom képzelni, mekkora lehetett. Itt is kaptunk szabadidőt, délután öt óráig jót játszhattunk, szórakozhattunk.

Nekem nagyon tetszett ez a kirándulás, mert sok minden újat láttam és tanultam. Alig várom a következőt.

Gábor Beáta, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Zomborban...

...és Bácscon is fényképeztünk

Természetóra a természetben

A legutóbbi természetórát Petra tartotta a nagymamájánál. Amikor odaértünk, már vártak bennünket Petra nagymamája és nagyatája. Osztálytársunk megmutatta, hogy milyen zöldségféléket ültettek. Volt paradicsom, répa, spenót, napraforgó, uborka, zöldség, karalábé. Az udvarban voltak nyuszik is, megfoghattuk és simogathattuk őket. Én is megfogtam egy nyulat, de sikítottam is azonnal. A nyuszi megijedt tőlem és én is tőle. Később ismét próbálkoztam. Sikerült! Nem ijedtünk meg egymástól. Elmentünk a ház előtti kertbe is. Ide napraforgót, paradicsomot és krumplit ültettek. Utána kezeltünk, hogy asztalhoz ülhessünk. Az asztalon sokféle zöldségféle és zsíroskenyér volt. Édesseget is kaptunk – epret. Gyorsan megettük az egészet és mentünk vissza az iskolába.

Nekem nagyon tetszett Petra tanítása.

Noszkovity Emili, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Budapesti kirándulás

A Petőfi Sándor Általános Iskola hajdújárásai és királyhalmi felsős tagozatosai egy budapesti kiránduláson vehettek részt május derekán Kiss Kornél, Schell Klára, Pécs Blanka, Marusinác Szilvia és Kómúves Larisza tanárok kíséretében. Megnéztük a Csodák Palotáját, és elmentünk egy barlangtúrára is.

Réggel korán indultunk annak érdekében, hogy a határon időben átjussunk. Szerencsére csak egy busz volt előttünk. Amikor megérkeztünk Budapestre, a Duna-parton megnéztük a magyar parlamentet, ami mindenkinek nagyon tetszett.

Nemsokára megérkeztünk, és bementünk a CsoPába. Itt mindenki végigment a játékokon és ki is próbálta azokat. Nekem a legjobban a szöges fakirágy tetszett, mert hiába volt tele szögekkel, nem szúrt. A hatszögletű forgószobában labdát gurítottunk egymásnak, de a labda mindig máshoz ment, mint akinek szántuk. A tükröfolyosó is izgalmas, mert ott meg kell találni a kiutat, de ez nem épp könnyű feladat, mert a tükrök megtévesztenek.

Délután túrára indultunk a Mátyás-hegyi barlangba. Először csapatokra osztottak bennünket, majd felvettük az overallokat, és lámpával felszerelt sisakokat is kaptunk. Néha-néha valaki beverte a fejét, de senki nem érezte. Amikor bementünk a barlangba, egy 8 m hosszú létra fogadott minket, amin le kellett ereszkedni a mélybe. A mi csapatunk a nehezebb, kúszósabb pályát választotta. Néha egy szűk résen kellett átréselnünk magunkat hason csúszva, de volt, hogy fel tudtunk állni és így folytattuk utunkat. Mi az 1 kilométeres pályán mentünk végig.

Mindannyian nagyon elfáradtunk ezen az izgalommal teli, élménydús kiránduláson. Remélem, lesz még részem ilyen szép budapesti kirándulásban! :)

Nagygyörgy Zsóka, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Királyhalom

A csodálatos Csodák Palotája

Belgrádi kirándulás

Sokáig terveztük, hogy egy nap elmegyünk a fővárosba, Belgrádba, hogy élőben is lássuk azt a várost, amiről természetismereti órán tanultunk. Egy napsütéses reggel a vonatállomáson kezdődött az utunk.

Az út hosszúnak tűnt, de mi jól elszórakoztunk közben. Ettük a rágsálnivalót, ittuk az innivalónkat. A belgrádi pályaudvaron nagyapám várt bennünket. Útközben jutott eszembe, hogy a táskám a vonaton maradt. Nagyapám visszament és valahogy visszaszerezte a táskámat. A nagyanyám már várt bennünket reggelivel. Miután mindenki sokat evett és ivott, a nagyapám két fordulóban elvitt ben-

nünket az autójával a troliállomásra, ahol megnéztük a futballstadiont. Ezután elmentünk a parlamentig. Sétáltunk a Mihajlo fejedelem utcán és különösen érdekes volt számunkra a Kalemegdán park és az ottani vár. A séta után egy akváriumházba mentünk, ahol édesvízi halakat, teknősöket és bogárszerű vízi lényeket néztünk meg. A vonat indulásáig volt még egy kis időnk, így a játszótéren játszottunk.

Ekkor a többiek az állomásra mentek, én meg Belgrádban maradtam. Azt hiszem, mindenkinek nagyon tetszett ez a kirándulás.

Trkulja Jovan, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Búcsúzunk iskolánktól

**Tisztelt vendégeink! Kedves szüleink!
Tisztelt tanáraink!**

Kimondva rengetegnek tűnik, hogy mennyi ideje, hogy együtt vagyunk már mindennap. Átélni viszont perceknek tűnt. Nem is, inkább másodperceknek.

Most voltunk elsősök, akik a tanító néni mellé bújva figyelték a nagy zajongó iskolát. És hol állunk jelenleg? A ballagásunkon. Másfél éve még alig vártuk ezt a pillanatot. Sőt már 8 éve erről álmodtunk. Ebben a momentumban viszont, amikor ide jutottunk, mindenkiben lejátszódnak az elmúlt évek emlékei, amiket együtt éltünk át. Kirándulások, kedves tanítóink idegesítése, egymás szívatása, titkok, barátságok, hangos nevetések, közös sírások. Ezek mind mi voltunk, és maradtunk is, csak talán nem annyira közel egymáshoz.

Szétszóródunk majd, más településekre, más országokba. Hiszem viszont, hogy vissza tudunk majd tekinteni ezekre a pillanatokra egy halvány mosollyal az arcunkon. Lélekben össze leszünk kötve, a kapcsolataink pedig nem szakadnak meg, nem tudnánk őket megszakítani, és remélem, ez a távolságnak sem sikerül majd.

Igaz, nem egyszer fordult elő, hogy kicsit széthúztunk, de végül mindig megtaláltuk a közös hangot. És – még ha nem is vagyunk puszipajtások – így is elvagyunk együtt, tudunk örülni a másíknak, tudjuk értékelni egymást.

Sokszor vagyunk túl hangosak és energiával teltek, emiatt tanárainknak nem mindig voltunk a szíve csücske. Akkor viszont, amikor a fizikatanárnő arcára is sikerült mosolyt csalni, tudtuk, hogy valamit tényleg jól csináltunk. Abban azért biztos vagyok, hogy nem lesz még egy ilyen csapat, mint mi.

Végül pedig mindannyiunk nevében köszönöm a tudást, törődést, és nem utolsósorban a gyönyörű emlékeket, amiket ezen évek alatt kaptunk.

Drágity Nikolett, 8. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Kedves vendégeink! Tanáraink, szüleink!

Valamikor 8 évvel ezelőtt, mint félénk kisdíákok, léptük át a nagy iskola küszöbét. Akkor megszeppenve ültünk be az iskolapadba és hallgattuk a tanító néni szavait. Ahogy múlt az idő, úgy szívtuk magunkba a tudást. Elsőben megtanultunk írni-olvasni, többé-kevésbé nyugodtan ülni az órákon a tanító nénit figyelve.

Szünetekben persze sokat játszottunk, és csodálattal bámultuk a felsősöket. Aztán eltelt az első négy év, búcsút vettünk szeretett tanító néninktől, és mi is felsősök lettünk. Megismertük az osztályfőnökünket, akit meg is szeretünk, annak ellenére, hogy néha jól megdorgált minket.

Ötödikben még azt gondoltuk, hogy gyerekjáték az egész tanulás, de rá kellett jönnünk, hogy ez nem is olyan könnyű dolog. Egyre több volt a tanulni való és egyre nagyobbak az elvárások. Új tantárgyak jöttek a már meglévőkhöz.

Igyekezünk tőlünk telhetően jól teljesíteni. Az évek alatt egymásról is sok mindent megtudtunk, és van néhány vicces és izgalmas emlék, mint például amikor karácsonyi mézeskalácsot süttünk a konyhán, vagy a diszkók.

Most viszont eljött ez a nap is, amit annyira vártunk. Vegyes érzések kavarnak mindannyiunkban: örülünk, de félünk is egyben, hogy mi lesz ezután. Köszönettel tartozunk tanárainknak és osztályfőnökünknek, hogy odaadással és türelemmel tanítottak és neveltek bennünket.

Itt és most lezárul életünk egy szakasza. Eljött hát a búcsú ideje. Búcsúzunk kedves tanárainktól, diáktársainktól, a tantermektől és a titkokkal teleírt iskolapadoktól.

Isten veled, Moša Pijade Általános Iskola! Bárhova vessen is minket a sors, nem felejtünk soha!

Csipak Barbara, 8. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Osztálytársam

Egy osztálytársamról írok, Karolináról. Szőke haja és barna szeme van. Közepes termetű. Kedvenc színe a rózsaszín. Szeret barátkozni. Két év óta ismerem őt. Pirosról jött a mi osztályunkba. Amikor kirándulni megyünk, mindig hoz valami érdekeset és azzal játszunk. Az uzsonnáját gyakran megosztja másokkal. Segít másoknak. Szeretném, ha egyszer elmennék hozzá Pirostra. Egyszer eljött Maradékra és ott sokat játszottunk. Karolina nagyon jó tanuló, még matematikából is, bár ezt a tantárgyat az osztályban senki sem szereti. Karolina sokáig karatézott, de most abbahagyta és másik sportot keres.

Azt hiszem, hogy a jövőben is fogunk barátkozni, és szívesen fogunk emlékezni a közös játszásokra.

Kovács Andrej, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

A fánk története

Krapferné megözvegyült, de tovább dolgozott a pékségben, mert ők süttették a legfinomabb kenyeret. Egyik nap Krapferné késett a kenyérrrel, és a vevők elkezdtek háborogni. Krapferné kijött a sodrából. Megfogott egy tésztagalacsint és az egyik vevő felé hajította. Az asszony persze nem a legjobb célzó volt, ezért a tészta természetesen mellé esett, egyenesen a sistergő olajba. A tésztagalacsint szépen felpuffadt és aranybarnára sült. Az egyik vevő észrevette, megkóstolta és ízlett neki. Attól a naptól kezdve Krapferné pékségében fánkot is süttettek.

Tallós Kinga, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

A szobám felé

Az udvarom sok csodás emléket rejt. Ahogy a nap megcsillan a ragyogó fűvön, eszembe jutnak a régi élmények. Amikor még kiscyerekek voltam, sokat játszottam az udvaron a barátaimmal, nem is lehettek volna szebbek azok a napok.

Egyszer nagyon meleg volt, én pedig az udvar előtti kis teraszon tartózkodtam. Ahogy kinéztem, láttam a kék eget, a fákat, amint a szél rázta őket. Láttam a kertet is, csupa-csupa zöld volt, és azt is, amint anyukám leszedett egy-két paradicsomot az udvar hátsó részéből, a kertből. Látható volt még a kerítés is, ami a szomszédoktól választotta el a házunkat. Azután befelé indultam. Az első, amit megláttam, az ebédlőasztal volt, amely köré tizenöt szék zsúfolódott. A falon volt még pár festmény és egy nagy, öreg falióra. Talán még a második világháborúból való, de még mindig működik! Tovább haladva a szobám felé a nappaliba érkeztem, ahol a kanapé csábító párnáival a fal mellett pihent. Vele szemben a tévé volt, amiből nappal csak a zene szólt. Itt állt még egy szekrény, ami a borospoharakat vigyázta. Ezt mi mindig törekvőnek hívtuk, mert ahányszor kivettünk belőle egy poharat, az többet vissza nem került. Aztán a szobámba érek, ahol az ágyamra ülök. A zöld falakat a számítógépem fénye világítja meg, így láthatóvá válik a ruhásszekrényem és a tévém is.

Ezek után még egy kicsit ülök, majd visszamegyek a teraszra, bámulni a ragyogó napot.

Erős Oszkár, 5. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

**Kacsamama és kicsinyei
Szalkai Jázmin, 2. osztály, EmArt Műhely, Szabadka**

János vitéz útítársa voltam

Amikor fiatal voltam, nagyon szerettem kalandozni. Egyszer bátorságomat összeszedtem és elindultam szerencsét próbálni. Ahogy mentem, mendegéltem, egy házikóhoz értem. A házikó kicsi volt, de hatalmas zaj volt benne. Reszkettem, de bementem. Tizenkét zsvivány állt előttem. Mind fegyvert szegezett rám. A legöregebb zsvivány azt mondta:

- Mit keresel te itt, ahol a madár se jár?
- Elengedünk téged, ha lenyűgözöl minket valamivel – szólta a másik.
- Jól van! – mondtam ijedten.

Elkezdtem mesélni egy szomorú mesét. Mire elmeséltem, mind a tizenkettő zsvivány zokogott. Azt mondja a zsviványvezér:

- Elmehetsz!

Már futottam is ki a házikóból. Tovább mentem, mendegéltem. Elértem a francia királyságba. Ott felfogtak engem cselédnek. Egyszer, amikor éppen a kastélyt takarítottam, belépett az ajtón a király és a lánya. Mögöttük egy ifjú legény.

- Jánoskám, mivel visszazerezted a leányomat, ezért most neked adom öt feleségül.

- Köszönöm, királyom, de én mást szeretek.
- Jól van, de legalább a kincset fogadd el! – szólta a király.
- Elfogadom!

És a király most felém fordult.

- Eredj, te lány, tarts velem!
- Jól van!

Most menj, szedd össze a ruháidat!

Gyorsan összeszedtem, és már indultunk is hajóval. Az úton beszélgettünk Jánossal. Másnap nagy viharba keveredtünk. Rajtunk kívül senki sem maradt életben. Kisodort minket a víz a partra. Jánosnak eszébe jutott egy ötlet. Felugrottunk egy felhőre, onnan pedig egy griffmadár hátára. Egy idő után János leugrott a griffmadár hátáról. Én visszamentem a falumba a családomhoz. Ott férjhez mentem és egy gyermekem is lett. Hogy Jánossal mi lett, azt nem tudom, de remélem, hogy neki is olyan boldog élete van, mint nekem.

Tarján Orsolya, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

A béka

Tavirózsán ül a béka,
Néha lelép róla.
Lubickol egyet,
Ha éhes, fog egy legyet.

Ugrik nagyokat,
Készíti a lapulevél-papucsokat.
Ha megehezik, csak a nyelvét nyújtja,
S máris ráragad a vacsora.

Menekül a gólyától,
Nem fél a halaktól.
Jobbra ugrik, balra szökken,
Gyors ám, de szörnyen.

Tót Bagi Kincső, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Pál utcai fiúk (illusztráció)

Bálint Csongor és Béres Alexander, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kirándulás

Egy szép napon úgy döntöttem, elmegyek túrázni. Az erdőbe keskeny út vezetett. Bementem és láttam, mennyire sűrű az erdő. Megálltam, mert gyorsan eltévedtem. Az ott táborozókat megkérdeztem, merre tudok kitalálni, ők mutattak egy utat, ahol én nem tudtam megfordulni, ezért hátramenetben elindultam. Amikor hátranzétem, láttam, hogy integetnek azok, akik segítettek. Amikor kiértem az erdőből, már várt a barátom, Peti.

Csatlakozott hozzám és ketten folytattuk utunkat.

Sinkovics Adrián, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A tükör előtt

Eddig nem is nagyon néztem magam a tükörben. Ahogy felsős lettem, egyre többet álltam előtte.

A legtöbb baj reggel a hajammal szokott lenni, ami úgy néz ki, mint a fészek. Alig bírom kifésülni, annyira szét van aludva. Amikor reggel felkelek, anyukám mindig azt szokta mondani:

- Hogy néz ki a hajad!
- Elaludtam egy kicsit.
- Rögtön fésüld ki!

Már a szememmel is bajom van. Nem jól áll. Az egyik erre, a másik arra. Az egyik egy kicsit világosabb, mint a másik. Az állammal sem vagyok kibékülve, olyan görbe. Az alakommal is van valami, két-három év alatt majdnem minden nadrág kicsi rám. Anyukám ezt sem hagyja szó nélkül:

- Már megint el kell menni nadrágot venni neked!

A cipővel is ugyanez van, mindig kinövöm, már alig lehet találni. Sokszor egy számmal nagyobbat kell venni, mert különben hamar kinövöm. Lassan már nagyobb lesz a lábam apámétól. A fülem egy kicsit elnyomott. Az a baj vele, hogy eddig nem hallott meg mindent, de most már mindent meghall. A számról nem is beszélve, szerintem nagyon ferdén áll. Az a fölötte lévő pár szőrszál, abból sose nem lesz bajusz. Mintha valami piszok lenne ott.

A nyakam is szebb volt fiatalabb korban, az sem az igazi. A fejemmel is lett valami, mert nem tudok olyan jól odafigyelni az iskolában. Régebben, ahogy a tanár nő magyarázta az anyagot, az órán majdnem megtanultam. Kicsit otthon átolvastam, és már tudtam is a leckét. Mára már ez megváltozott, akárhogy mondják az anyagot, nekem mindig máshol jár az eszem, ez legtöbbször történelem- és fizikaóra. Az orromról csak annyit, hogy anyukám mindig ezt mondja:

- Miért lógatod az orrod?
- Nem lógatom! Csak úgy látszik.

A tükörből elég sok minden kiderül, csak egy kicsit nézni kell magunkat benne.

Bezdán Dorián, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Levelet írtunk

Kedves Petra!

Azért írom ezt a levelet, hogy elújságozzam, mi történt velem.

Apával vadászni mentünk. Hazafelé Pajti előreszaladt, majd lopakodni kezdett. Én azt hittem, őzet vagy rókát talált. Egy kis pelyhes madárkát pillantott meg (biztos kiesett a fészekből). A kutya közelebb ment. Akkor egy fekete veréb süvített a kutya nyitott szája felé, hogy megmentse magzatát.

Látod, a szeretet erősebb, mint a halál – mondta apa.

Remélem, érted a lényegét.

Szia! Lára

Erdélyi Pataki Lára, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

***

Kedves Lára!

Én, a kis veréb, azért írom e levelet, hogy beszámoljak a tegnapi történetekről.

Fenn ültem a fészekben, amikor a szél lelékött. Valamit láttam a bokorban. Egy kutya volt. Lassan közeledett felém, amikor az anyukám, aki nem tudom, honnan termett ott, néhányszor nekiment a kutyának. Képzelted, mennyire megijedtem!

Ha megkapod a levelet, írd vissza.

Üdvözlök Hargita, a kis veréb

Szakáll Hargita, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

A Google már meg sem erőlteti magát...

Már az is nagy dolognak számított, amikor egy gép 1997-ben legyőzte Garri Kaszparovot, a sakkozás akkori világbajnokát. Az elmúlt időszakban azonban már a sakknál jóval összetettebb go játékokban is nyeresre állt a gép, a Google mesterséges intelligenciája most legyőzte a világ legjobb játékosát is. És ezúttal még csak bele sem izzadt. A bejelentést tavaly márciusban követte egy öt körben lezajlott csata a gép és a világ akkori legjobb gojátékosaként emlegetett Lee Sedol között – akkor 4:1-re nyert az AlphaGo.

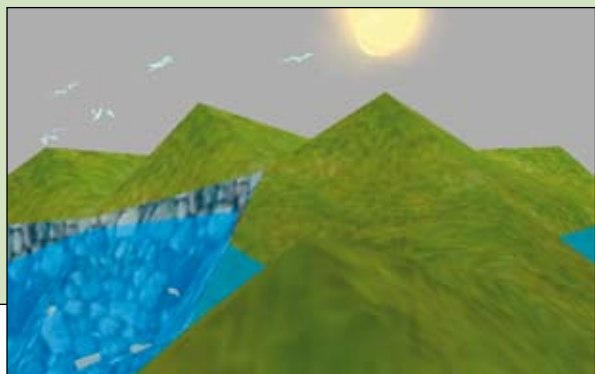
A sakknál összetettebb go játékot magas fokon űző mesterséges intelligencia legújabb változata a beszédes Master névre hallgat. És nem is csak az az érdekes benne, hogy nyerni tudott, hanem az, hogy ehhez ezúttal tízszer kevesebb számítási teljesítményt kellett csak igénybe vennie, mint a tavaly tavaszi meccsek alkalmával.

Míndez előrevetíti a jövőt, amikor bizonyos feladatok esetében még csak óriási kapacitásra sem lesz szükség ahhoz, hogy a gép jobban bizonyuljon az embernél.

Saját bolygót teremthetsz

Most megmutathatod, hogy milyen bolygót tartasz ideálisnak. Windowsra készült ugyanis egy program ai.planet néven, mely ingyenes, nyílt forráskódú, és igazán jó mókát kínál: saját virtuális bolygót teremthetünk általa. A szoftver számos bolygó-benépítő objektumot kínál, választhatunk fákat, vizeket, elsvatagosíthatunk területeket, esőfelhőket úszathatunk fölé, és persze sokféle állatot is a bolygóra vihetünk, közöttük például a T-Rexet. Az ai.planet felülete vonzó, jól áttekinthető, az eszközöket a felső menüsorban találjuk. Arra is van mód, hogy kissé megkínózzuk bolygónkat, villámokat, sőt akár földrengést is küldhetünk rá.

Bolygónk körül akár több napot vagy holdat is keringtethetünk, és megfigyelhetjük ezek hatását. Külön érdekesség, hogy az egérgörgőt használva belenagyíthatunk a képbe, így nemcsak az űrből, hanem bolygónk talaján állva is szemügyre vehetjük, hogy mit is teremtettünk. Ha elégedettek vagyunk a végeredménnyel, vagy csak egyszerűen elfáradtunk a teremtés nem is olyan egyszerű feladatában, akkor ai fájlként elmenthetjük a bolygónkat, hogy később tovább dolgozzunk vele.

A nap képe a NASA-nál

Május derekán sikerült a magyarországi Fényes Lórándnak elkészítenie ezt a fotót a Tü-galaxisról, és olyan jól sikerült (ti is meggyőződhetek), hogy a NASA a nap képének választotta. Tudni kell, hogy a NASA-nak nagyon mozgalmas internetes élete van, így naponta kiválasztják a legjobb beküldött fotót is.

A Tü-galaxis az egyik legnevesebb példája a szélről látszó spirál-galaxisoknak. Teljesen merőlegesen látunk rá, közvetlenül a ragyogó magra. A neve is innen ered, hiszen vizuálisan egy igen keskeny fény-sávként jelenik meg az égbolton.

A galaxis hivatalos neve NGC 4565 galaxis, a Bereniké Haja csillagképben található meg, a csillagkép által kirajzolt háromszög jobb alsó sarkánál, az Y com közelében. Nagyobb távcsövekben és az asztrofotókon a spirálkarokban található por is felfedezhető.

Fényes Lórándnak ez az egyik kedvenc témája és azt tapasztalja, hogy a laikus szemlélőnek is kifejezetten vonzó a galaxis. A képet viharos időjárásban készítette. (index.hu)

Szkennelő drónokkal térképezik fel Szicília barlangjait

Luca Parmitano űrhajós segít felderíteni egy Szicíliában lévő barlangrendszer. Egy drónt lévő barlangrendszer. Egy drónt szállt és feltérképezte a környezetet – ami igencsak emlékeztet a Prometheus című filmben látott felderítő módszerre.

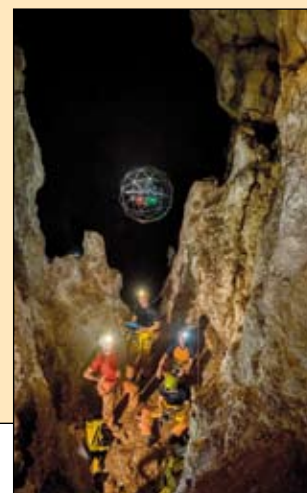
Az Európai Űrkutatási Hivatal már évek óta tesztel különféle új technológiákat és eszközöket az űrben és a föld mélyén. A föld alatti munkához ugyanis hasonló készségek kellenek, mint az űrben. A kutatók sötétben, szűk helyeken dolgoznak és nagyban függenek a magukkal vitt eszközöktől.

Luca Parmitano a CAVES-X1 expedíció csapatához csatlakozott. A Sciacca melletti La Cuchia barlangokat járták be. A csapat május 19-én érkezett a helyszínre, ahol két napot töltött. A kutatók százméteres mélységben is jártak, a barlangokban a levegő hőmérséklete néhol elérte a 37 Celsius-fokot is. Emiatt hűtőmellényeket viseltek – ez

szintén olyan, amit amúgy az űrhajósok használnak.

Parmitano egy Flyability drónnal közelítette meg a nehezen járható részeket és azokat a helyeket, amelyek túl veszélyeseknek bizonyultak az emberek számára. A drónon hőkamera van, ezzel térképezi fel, merre folytatódhat a barlang.

Az ESA szerint azért fontosak az ilyen expedíciók, mert ki tudják próbálni azokat az eszközöket, amelyeket majd a Marson is tudnak használni.

Ha ilyenkor kinézünk a kertbe, titkon már a gyümölcsöket érlelő nyárra gondolunk. Egyre hosszabbnak tetszenek az iskolapadban eltöltött órák, mind jobban vágyunk a szabadba, az erdőbe, a vízpartra vagy a mezőkre, ahol napsugár melegít, cirógató a szellő lágy érintése, rigók és pacsirták dalolnak, s ha végignyújtunk a puha fűben, a kék égen egymást kergető bárányfelhők kedves, soha meg nem unható látványában gyönyörködhetünk.

Kockás sikló

Figyeljük meg, hogyan kezdenek a nemrég még zölden hullámozó búzatablák lassan sárgulni, érni, a lombok közül előbukkanó almák pedig pirosodni, vagy lessük meg a seregélyeket, amint a frissen kaszált réten keresgélnek! Eleinte még csak a távolból feketének látszó öreg madarak igyekeznek tücsökkel a csőrükben az erdő felé, az odú mélyén várakozó fiókákhoz. Néhány héttel később azonban a felhőnyi seregben repülő, barna tollú fiatalok is megjelennek, amelyek szüntelen zsisogás közepette hol leereszkednek, hol néhány perccel később ismét a levegőbe emelkednek.

Figyeljünk a tavasz és a nyár fordulóján minden évben megcsodálható változásokra! Némelyek törvényszerűen, évmilliók óta ismétlődnek, másokra az emberi tevékenység miatt bekövetkező ökológiai változások kényszerítették rá az állatokat. Amikor távcsővel vagy szabad szemmel figyelünk egy-egy madarat vagy más állatot, bármit tevékenykedjen is, felvetődik a kérdés: vajon miért tette? Miért így és miért nem amúgy, ahogyan a mi emberi felfogásunk szerint jobb lett volna?

Szinte itt a nyár!

Seregély

Rengeteg a látnivaló és még több a tapasztaltnivaló. Felejthetetlen lehet például egy hajnali séta a tóparton. Az első napsugarak kissé vörhenyes, majd – amikor a fénylő korong feljebb emelkedik – aranyló hidat varázsolnak a vízre, korán ébredő horgászok eveznek a stég felé, a nádszegély mentén szárcsák úszkálnak, előőrkodik a fejével szüntelenül bólintgató vízityúk, s törpegém repül át a strand fölött, hogy eltűnjön a másik oldalon zöldellő nádrengetegben. A parti sziklák között kockás sikló les zsákmányára. A part felé haladó szelíd hullámok ringatják a figyelő kígyófejet, amely annyira együtt mozog a vízzel, hogy himbálódzó faágnak nézhető. Valószínűleg így vannak ezzel a rajzokban úszó szélhajtó küszök is, mert gyanútlanul közelednek, s

Szárcsák

a veszedelmet csak akkor veszik észre, amikor már késő. Hirtelen életre kel a vízben hintázó „faág”, villámgyors mozdulattal vág a szorosan egymás mellett úszó apró halacskák közé, s míg azok rémülten, ezüstös testüket fel-feldobva menekülnek, a kockás sikló már kígyózó mozdulatokkal úszik tova a szájában tartott zsákmányával. A parti fűzfa víz fölé hajló ágán függőcinege építi a fészket. A vékony ágakra szőtt remekmű már csaknem készen van, a kis madár éppen a csőszerű bejárat igazgatja hegyes csőrével. Beljebb küszvágó csérek repülnek. A fekete sapkás, villás farkú madarak a szélhajtó küsz rajait keresik, s ha rájuk találnak, fejfelé előre függőlegesen vágnak a vízbe. Közben a nap mind magasabbra hág az égen, szélesedik, majd rezgő, apró darabkára szakadozik az aranyhíd, vidáman szól a kakukk, karicsolnak a nádirigók, a magasban kárókatonák eveznek táplálkozási helyük felé, szitakötők cikáznak a víz fölött, s ha partközbe kerülnek, az egyik sziklán sütkérező kövér kecskebeka dülledt szemekkel mohón figyelni őket. Új nap kezdődik, a tópart felébredt. A folyók mentén a kora reggeli órákban talán minden csendes. Vagy csak annak látszik, hiszen az élet itt is ugyanúgy zajlik, mint a tóparton. A sűrű gaz között láthatatlan cickányok acsarkodnak csicsergő hangon. Talán két szomszéd akaszkodott össze néhány pillanatra. Ezek a gyors emésztésű kis rovarevők ugyanis örökké éhesek, folytonosan táplálék után kutatnak, s nem szeretik a konkurenciát.

Sch. E.

A mustár

A tubusos, vagy akár üvegbe zárt, kenhető szenfet, azaz magyar nevén a mustárt valószínűleg jól ismeritek. Ám tudjátok-e, hogy apró magokból nyerik, és az egyik legrégibbi fűszerünk? Öt évszázaddal Krisztus előtt a nagy matematikus, Pitagorasz, azt állította, hogy a mustár erőteljes gyógyhatással rendelkezik. Több fajtája van, legerjedtebb a fehér-, a barna- és a feketemustár. A mustárt zöldségként, olajként, magként, fűszerként, zöldtrágyaként vagy akár abrakként is használják.

Leomlott a Hillary-lépcső

Leomlott a Hillary-lépcső, a Mount Everestre vezető úton található sziklafal, amely az utolsó kihívást jelentette a csúcsra igyekvőknek. A képződmény valószínűleg a korábbi nepáli földrengés áldozata lett. Azt, hogy eltűnt, Tim Mosedale brit hegymászó erősítette meg, aki május 16-án feljutott a hegy tetejére. A „lépcső” Edmund Hillary új-zélandi hegymászoról kapta a nevét, aki 1953-ban elsőként mászta meg a Mount Everestet. (hvg)

Amikor tizenhárom tizenkettő

- Összeszámoltam a barátaimat. Tizenhármán vannak - közölte Hülyüke a lóval egy nagy, fekete tábla előtt állva.

- Az baj - horkant fel a ló égnek álló sörényével. - A tizenhárom szerencsétlen szám. Nekem máris balsejtelmem támadt. Lehet, hogy pillanatokon belül megcsíp egy bögöly.

- Vagy ha nem egy bögöly, akkor én. Megcsíplek, megszúrlak, megharaplak, felnyársalok. Hogy lehet ilyen számár egy ló?! - futotta el Hülyükét a pulykaméreg. - A tizenhárom éppen olyan ártatlan szám, mint a tizenkettő vagy a tizennégy. Azzal a különbséggel, hogy az egyiknél eggyel kevesebb, a másiknál pedig eggyel több.

- Ugye? - kapta fel diadalmasan a fejét a ló.

- Mit ugye?

- Hát, hogy egyszer kevesebb, máskor meg több.

- Tizenhárom soha nem kevesebb, mint tizenhárom. És nem is több. A tizenhárom mindig tizenhárom - magyarázta Hülyüke türelme végső határához érve. - Különben győződj meg róla. Tessék, számold meg - mutatott a táblán sorakozó vonalakra. - Ezek itt a barátaimat jelentik. Ahányszor megismerkedem egy baráttal, húzok egy vonalat. Szép sorjában. Fehér krétával.

- Engem is felrajzoltál? - kérdezte óvatosan a ló.

- Még aznap, amikor megismerkedtünk. Itt vagy, látod? - és Hülyüke rámutatott az első vonalra. A ló meghatottan nézte. - Gyönyörű - mondta -, bár alig hasonlít rám.

- Ugye? - nézte Hülyüke is töprengve, s arra gondolt, célszerűbb lenne egy csoportkép. - Mondd, mit csinálsz? - szólt rá a lóra, aki behunyt szemmel állt a tábla előtt.

- Pszt! - intette csendre a ló. - Ne zavarj! Számolok!

- Behunyt szemmel?!

- Én így számolok. Telepatikus úton - mondta könnyedén a ló. Néhány pillanatig mozdulatlanul állt, közben kétszer felhorkant.

- Nem tetszik valami? - kérdezte szorongva Hülyüke, amikor látta, hogy a ló, most már nyitott szemmel, továbbra is a táblára mered. - Tizenhárom vagy nem tizenhárom? - sürgette.

- Kétségkívül tizenhárom vonal van a táblán - hagyta jóvá a ló -, de ha a dolgok mélyére nézünk, kiderül, hogy ez egyidejűleg tizenkettő.

- Gondolod, hogy valamelyik barátom közben az ellenségem lett? Esetleg te? - kérdezte csipősen Hülyüke. - A lényegen ez sem változtat. A tizenháromon. A tizenhárom akkor is megvan. Tizenkét barát, plusz egy ellenség.

Így van? - heveskedett Hülyüke. A ló azonban felemelte patáját, és síri hangon így szólt:

- Kapaszkodj meg, Hülyüke. Rettenetes csapdába estél. Tudd meg, hogy a hernyó és a lepke, bár két külön barátként ismerkedtél meg velük, azaz vele, egy és ugyanaz.

- Nem értem. Nekem mindkettő állította magáról, hogy az, ami. A hernyó, hogy hernyó. A lepke, hogy lepke. Miért alakoskodtak hát? A hernyó hazudta, hogy lepke? Vagy a lepke, hogy hernyó? - Hülyüke hangja tele volt zavart szemrehányással.

- Egyik sem hazudott. Amikor a hernyó azt mondta, hogy hernyó, még valóban az volt. S amikor a lepke azt mondta, hogy lepke, már tényleg az volt. Nem törölheted le a hernyót - mutatott a ló a nyolcadik vonalra -, mert nem halt meg. Ha ugyanis meghal, nem lehetne itt a lepke sem - mutatott a kilencedik vonalra. - Ezek mindig így csinálják. Irigylésre méltó lények. Nem gondolod? - A ló átszellemült arcán látszott, hogy most képes lenne

szárnyakat növesztetni, s csillagokat rúgva a magasba röpdülni, mint egy mesés égi paripa.

- Akkor most melyik a barátom? - kérdezte tanácstalanul Hülyüke. Nem tudott napirendre térni a hernyó-lepke rejtélye fölött.

- Mind a kettő. A hernyó is, a lepke is. Külön és együtt. S amikor úgy vesszük, hogy külön, akkor tényleg tizenhárom barátod van, de amikor úgy vesszük, hogy együtt, akkor csak tizenkettő, anélkül, hogy egyet is elvesztettél volna a tizenhárom közül.

- Soha többé nem számolom meg a barátaimat - jelentette ki Hülyüke.

- Ne is - hagyta rá a ló.

S mert Hülyükét alaposan megrázta az imént átélt matematikai képtelenség, mely szerint a tizenhárom olykor tizenkettő, nem szólt többé. Elindult, hogy megkeresse a világ legkülönösebb lényét, a lepkét.

Mögötte, nagy fejét himbálva, ott poroszkált a ló, egyelőre szárnyak nélkül.

Kovács Magda
Balázs Géza rajza

Koncz István versei

A tudás fája

Minden délben, amikor az árnyék
parányi
ponttá zsugorodik, a tudás fája alatt
gyülekeztek
a parasztok elkölteni bőséges ebédjüket.
Viharvert, vén fa volt a tudás fája,
a teremtés óta állt ott a mező közepén
s törzse kővé keményedett kérégebe vésvé
ez állt: „Itt járt Arisztotelész.”
– Hát, ha itt járt, itt járt – nem sokat
törődtek
vele a parasztok s eszükbe se jutott olyan
bolondság, hogy ők maguk bevessék nevüket
a tudás fájának kővé keményedett kérégebe,
hisz Arisztotelész sem maradt, mint ahogy
majd ők is
mind továbbállnak, miután elköltötték
bőséges ebédjüket.

A szép Tisza és más

A part ellenségem!

Medrének mélyén,
ott a lusta örvény alatt,
a Tisza lelke bújjik:
gyöngyagylók rejtik,
aranyhalak őrzik
a Tiszát.

Hulláma árján
zöldes az árnyék, –
meglesem a Tiszát,
a tolvaj bárkát,
olvastam álmát:
tényleg szép.

A part ellenségem!

A palánk

Ott benn is sárga a kikerics,
és fázósan remeg a törekeny
gólyahír, kis fejét oly félve
emeli.
A palánkon belül ott a kert, –
maga a palánk régi, régi,
s emlékezet óta düledez.

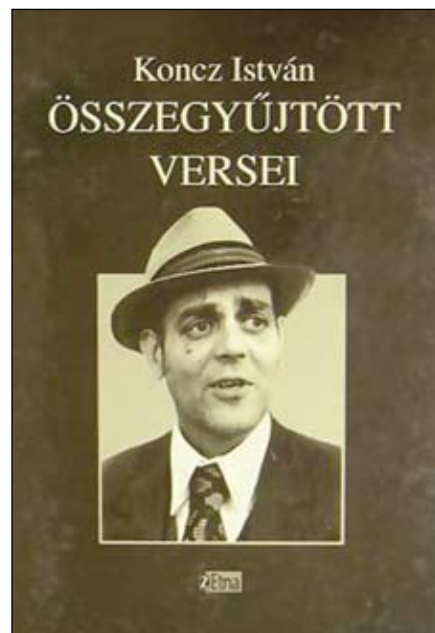
Ha jó a nyár, s a réten már
léha pitypang játszadoz,
az árnyék hódolva – törten
előre, –
fakó lovon marcona vitéz, –
a palánk tövén, mese és sírás
bukdosva, játszva messze fut.

Korán áradt a folyam,
tündért kísérve kotyog a komp
(gazdák, kertészek, csószók,
s a kert a palánkon túl),
a szél zörögve rászól, – vinnyogva
bókol a fűz, madár röppen,
s a palánk áll, áll közte, közte:

a tájnak.

Az orgona

Az idén tavasszal
nem zöldült ki az
orgona, –
észre sem vettem volna, –
s különben is ez az orgona dolga; –
de tőlem kérték számon, –
ki vádlón, ki gyanakodva,
naponta, –
tehát közlöm a világgal:
én ártatlan vagyok az orgona
halála
(és léte) ügyében, csak éppen
egymás útjában nem voltunk
soha.

Parlagon

Engem a parlag dobott ki magából –
(farsangos, cifra ünnep)
poros bácskai augusztuson.
Engem a parlag nevelt,
dajkált a szűzmáriás szűkség,
és az élet a csontomba dermedt.

Engem a parlag tanított, túrni
szűrő napot és hideget,
imádkozni a garasért.
Engem a parlag nevelt,
hétköznapra nevelt
koccintásra, dalra is.

Sáros kocsiutak merre visznek?
Latin idézeteket csahol a csend
és kismisére harangoz' a pap.

Lelkemet e sárba dagasztottam,
s e sárból ti holnap
világot emeltek ki.

Arcok, helyek: Koncz István, Magyarkanizsa

A legtöbb településnek van híres szülőtte, nagyrabecsült írója. Szerencsésebb helyeknek több is. De ha egy sem akad, akkor görcsös igyekezettel keresnek valakit, bárkit, aki betette oda a lábát, néhány napig a városban tartózkodott, vagy egy regényében megemlítette az adott falut. Sokszor ezek a helyi kultuszok (a kultusz hódolatot, imádatot jelent) nem járnak azzal együtt, hogy az illető szerző műveit olvassák is, vagy hogy esetleg ezeken elgondolkodnak, ezeket értékelik. Magyarkanizsán (és környékén) előbb módon ápolják Koncz István életművét, nemsokára pedig válogatott művei is megjelennek. Ennek, és hogy mi is beszéljünk róla, egy kettős évforduló az apropója: Koncz István 80 éve született Kanizsán és 20 éve, 1997. június 1-én halt meg, szintén Kanizsán.

Koncz István versei azonban nem könnyű olvasmányok, mondjuk ki: nem is túlságosan vidámak. Ráadásul egy sereg olyan utalást használ, amely számodra teljesen ismeretlen lehet. Tudod-e, ki volt Arisztotelész?

Róla is számos dolgot elmondhatnánk, de annyit mindenképpen érdemes tudni, hogy az egyik legjelentősebb ókori gondolkodó volt. És, ha ezt tudod, máris könnyebb megérteni a Tudás fája című költeményt, amely a szellemi (Ne kísértetekre gondolj!) magány élményét verseli meg. Élet és halál, műveltség és elmaradottság, a Tisza és a táj csodálata mind ott vibrálnak Koncz István versvilágában, akárcsak a sár és por, vallás és hit.

A versekkel mindig nehezebben boldogulunk, kicsit tartunk tőlük. Te is megrettennél, ha házi olvasmány gyanánt egy kötetre való költeményt kellene elolvasnod! Pedig talán nem is lenne olyan rossz... De hogy hogyan is olvassunk verset, arra már tettem egy javaslatot. Lapozd fel a régebbi Jó Pajtásokat, hátha segítségedre lesznek, hogy Koncz István verseihez közelebb kerülhess.

Jó olvasást kíván:

Herédi Károly

Tavaszköszöntő, lélektisztító szép ünnepünk pünkösöd. Neve a görög pentekosztész szóból ered, ami a húsvétól számított ötvenedik napot jelenti. Igen, pünkösöd a húsvét utáni ötvenedik nap, ugyanúgy mozgó ünnep, mint a húsvét, ezért aztán van, amikor júniusra esik, van, amikor májusra. Idén június 4-ére esik, és másnapja is ünnepnap.

Régen úgy tartották, ekkor is, mint a nagy ünnepeken, meg kell állni egy pillanatra, imádkozni, ünnepelni, emlékezni és pihenni a nagy nyári munkák előtt, hiszen ezután már ugyancsak meglődül a természet, jönnek a komoly erőt igénylő mezőgazdasági munkálatok. Ilyenkor volt a pihenés és az imádkozás ideje, imádkozni, kérni a jó Isten segítségét a bő terméshez, a katasztrófák elkerüléséhez, kérni erőt, egészséget a munkához.

A keresztény vallás szerint ekkor a Szentlélek leszállt az apostolokra. Krisztus mennybenmenetele után ugyanis az apostolok, Mária és a legközelebbi tanítványok együtt maradtak, és együtt ünnepelték meg a pünkösödöt. Erről ezt írja a Biblia: „Amikor pedig eljött a pünkösöd napja, és mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen, hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. Majd valami lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétszórtak és leszálltak mindegyikükre. Mindnyájan megteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek el beszélni, úgy, ahogyan a Lélek adta nekik, hogy szóljanak.”

A templomokban évről évre megemlékeznek erről a napról, a lángnyelveket a pünkösdi rózsaszirmai jelentik, a Szentlélek jelképeként pedig valamikor fehér galambot repítettek fel a mise alatt. Egykor a lányok erre az alkalomra piros ruhába öltöztek.

Az ünnepre régen és ma is zöld ágakkal díszítik fel a templomokat. Így volt ez már a középkorban is, amikor zöld ágak borították a házakat és az iskolákat is. A katonáknak ugyancsak legkedvesebb ünnepük volt, erről Balassi Bálint

Piros pünkösöd napja

Pünkösd napján a székelyföldi (Románia) Csíksomlyóra zarándokol sok-sok ember

is megemlékezett egyik versében, amikor arról szólt, hogy: „Áldott szép Pünkösdnek gyönyörű ideje, / Mindent egészséggel látogató ege, / Hosszú úton járókat könnyebbítő szele!” Ekkor ugyanis a török ellen küzdő katonák is vigadhattak. Megválaszthatták maguk közül a pünkösdi királyt, volt löverseny, futás, rúdmászás, bikával vívott küzdelem.

A pünkösödhöz is számos népszokás kötődik. A pünkösdi király választása még nem is olyan régen sok helyen hagyomány volt. A megválasztott legény, a pünkösdi király egy évig a falu, a közösség első legénye volt. Szervezte a mulatságokat, a vasárnapi táncot, minden lakodalomba, jelentősebb összejövetelre hivatalos volt, sokszor ő teremtett rendet a vitatkozó, veszekedők között. Ám királysága csak egy évre szólt, ezért is a

mondás: „Rövid, mint a pünkösdi királyság.” Sok helyen a király mellé királynét is választottak. Ez ugyancsak nagy megtiszteltetés volt. Volt, ahol a királynéjárást is megszervezték. Ekkor a lányok menete a kis királynéval, aki a falu legszebb lánya volt, végigjárta a falut, énekeltek, táncoltak. A kezükben levő kosárból virágot szórtak, dalolászta, énekük végén pedig magasba emelték a pünkösdi királynét és hangosan kurjantották: „Ekkora legyen a kendtek kendere!” A háziaktól süteményt, diót, almát, aprópénzt kaptak. Fennmaradt egy kedves köszöntő is: Víg a Noé kis galambja, Megtért az özönvíz habja. Zöld ágat viszen szájába, Nyugvást téve le bárkába. Én is most mint e zöld ággal, E pünkösdi királynéval Beköszöntök kiáltással: Légyen az Isten e házzal, Szívemből kívánom!

VAJDASÁGI KÉPZŐMŰVÉSZEK

Kiss Zoltán, a recycling art képviselője

Sok kortárs művész hulladékká vált tárgyakat használ fel az alkotásaihoz, amit egyfajta segélykiáltásként is felfoghatunk. Az alkotók így próbálnak rámutatni arra, hogy nem megfelelőek,

sok esetben rosszak a fogyasztási szokásaink. A recycling art egyik vajdasági képviselője az óbcesei **Kiss Zoltán** magánvállalkozó, az Ökobecse Polgári Egyesület elnöke, aki nem mindennapi hobbi-

val dicsekedhet. Újrahasznosított papírból képzőművészeti alkotásokat, képeket készít. Az amatőr művész az önkifejezésnek ezt az egyéni, sajátosan kreatív módját választotta, hogy ráirányítsa

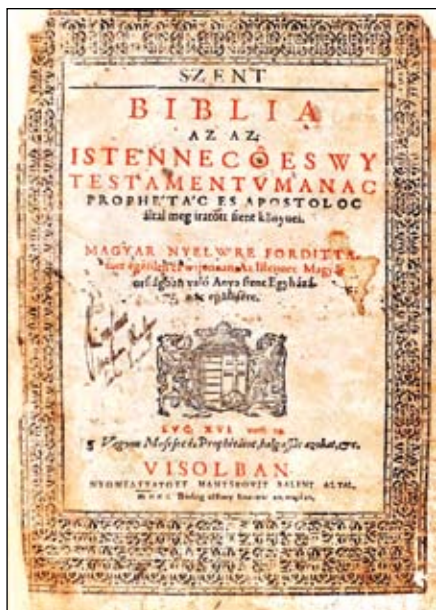
a figyelmet a környezetvédelem fontosságára. Képeit a többi közt már Csongrádon, Pécsen, Szegeden, valamint több vajdasági településen is megtekinthették az érdeklődők.

Lutheránus, kálvinista, baptista...

A reformáció Magyarországon

Idén van a reformáció kezdetének 500. évfordulója. A mozgalom, amelyet Luther Márton indított meg Németországban 1517-ben, hamarosan teret hódított Európában, így Magyarországon is. Az új vallás a magyar nép körében sok követőre talált és futótűzként terjedt. Olyan nagy hatása volt, hogy jelentős mértékben meghatározta a XVI. és XVII. századi Magyarország életét.

A Károli-Biblia

A reformáció Magyarországon fénykorát az 1500-as évek második felében érte el, azokban az évtizedekben, amikor a török veszély már valóság lett. Éppen ennél az oknál fogva a reformáció és a vallási kérdések a magyar nép esetében nagy mértékben összefüzdtek Magyarországon, Erdélyben, a Habsburg Birodalom és az Oszmán Birodalom közötti viszonyokkal. A reformáció motiválta a magyarokat a törökkel szembeni ellenállásra és a Habsburg abszolutizmus elleni védekezésre.

Az első magyar reformátornak Dévai Bíró Mátyást tartja a történelemírás. Rajta kívül a magyar reformáció kiemelkedő alakjai Sztárai Mihály, Szegedi Kis István, Dávid Ferenc, Gálszécsi István, Méliusz Juhász Péter és mások. A reformáció elterjedése előtt a magyar lakosság nagy része, kb. 80-85 százaléka a katolikus egyházhoz tartozott. Mindössze fél évszázad alatt megváltozott a vallási összetétel: a protestánsok kerültek fölénybe, a nép háromnegyede áttért az új vallásra.

Eleinte a lutheránus formájában terjedt a reformáció, később a kálvinista tanítások domináltak. A királyi udvaron és a nemesek körében is terjedt az új vallás, annál is inkább, mert közel álltak a bécsi udvarhoz és jól beszéltek németül. A bányásztelepüléseken is megjelentek az új tanok a szászok által, illetve a szabad királyi városokban is teret hódított a mozgalom, majd legvégül a falvakban is.

Magyarország lakosságának vallási összetétele a XVI. században

Kezdetben a Habsburg-dinasztia nem tett jelentősebb erőfeszítéseket, hogy megakadályozza a reformáció terjedését Magyarországon (mint amilyeneket tett Csehországban, Szlovéniában és Ausztriában) annak ellenére, hogy maga nem támogatta a mozgalmat, de félt a magyarok ellenszegülésétől. A magyarok katonailag is komolyabb veszélyt jelentettek a bécsi udvar számára, emiatt az csak a fanatikus protestáns csoportosulásokat üldözte. A török hódoltság térségében, a Budai pasaságban bármilyen akadály nélkül terjedhetett a reformáció. A törökök engedélyeztek különféle vallási közösségeket a birodalmukban. Nem foglalkoztak különösebben a protestáns hittérítőekkel.

Erdélyben terjedt el a legjobban a reformáció. Erdély Mohács után önálló államként működött, a nemesek Szapolyai Jánost választották meg királynak. Itt a reformáció a katolikus egyházzal és egyben a Habsburgokkal szembeni ellenállást is jelentette. 1551-től a fejedelmi udvaron a katolikusok nem tölthettek be jelentősebb szerepet. Alig két évtized leforgása alatt Erdélyben a katolikus vallást gyakorlatilag betiltották és a katolikusoknak el kellett hagyniuk az országot, annak ellenére, hogy az 1571-ben megtartott

országgyűlésen a vallásszabadság mellett döntöttek: a törvény egyformán engedélyezte a katolicizmust, a kálvinizmust, a lutheranizmust és az unitarizmust is. Ilyen döntésre Európában még nem volt példa. Éppen ezért sok csehországi, ausztriai vagy morvaországi vallási menekült éppen Erdélyben talált új hazára.

A XVI. század végén lassacskán ismét megerősödött a katolikus egyház. A bécsi udvar fellépése egyre keményebbé vált. A XVII. század elejére megkezdődött a lakosság visszatérése a katolikus vallásra. Az ellenreformáció vezetője Magyarországon Pázmány Péter esztergomi érsek volt, aki a katolikus megújítást vezette.

A reformáció nagy mértékben meghatározta Magyarországon a történelmet. A reformátorok fordították le a Bibliát magyar nyelvre. Az első fordítás az 1420-as évekből származik, az ún. Huszita Biblia, amelyet Újlaki Bálint és Pécsi Tamás készítettek el, de a leghíresebb Károli Gáspár bibliafordítása, amelynek egyetlen fennmaradt példánya 1590 körüli. A reformátorok magyarul prédikáltak, ezáltal a magyar nyelv fejlődéséhez is jelentősen hozzájárultak. Az oktatás és művelődés előrelendült.

Gyarmati Balázs történész

Dévai Bíró Mátyás

Tudod-e?

Szerbiában a legutóbbi népszámlálás adatai szerint 71 284 protestáns hívőt tartanak nyilván, ami az ország lakosságának kb. 1 százalékát teszi ki. Zömük Vajdaságban él. Magyarországon a lakosok mintegy 15 százaléka protestáns, és ezen a téren enyhe csökkenés észlelhető. Vannak köztük reformátusok, evangélikusok, unitáriusok, baptisták. A protestánsok főleg az ország északkeleti részén élnek.

Papás-babás, Riley a nagyvilágban, Gyilkos elmék: Túl minden határon, Scream Queens: Gyilkos történet, Atyám, Zorn, A nagy fogás, Apa csak egy van... Tévsorozatokról van szó, amelyek minden bizonnyal nem folytatódnak tovább. Az alábbiakban még néhány sorozatot emelünk ki, amely nem kapott folytatást, azaz kivételesen nem arról írunk, ami lesz, hanem arról, ami nem lesz.

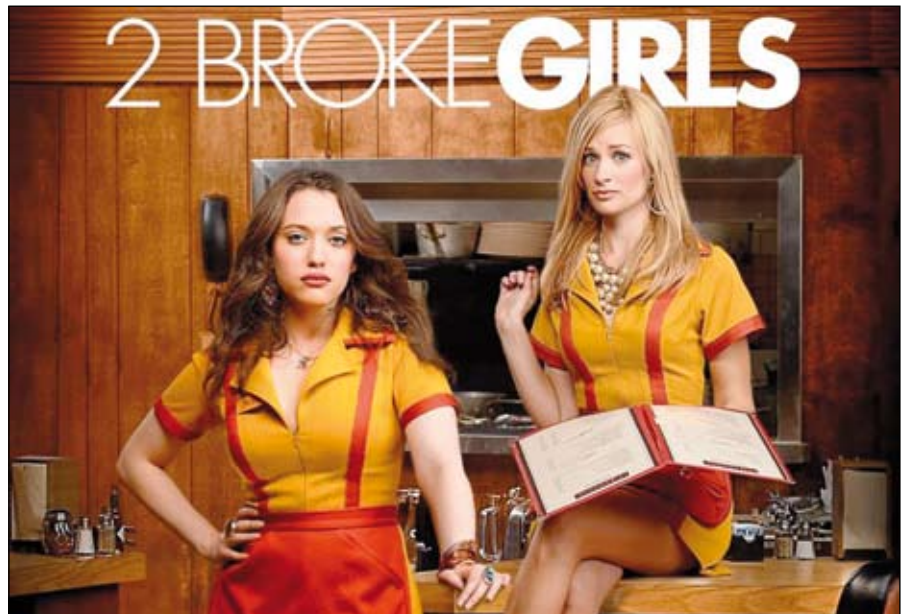
Véget ér az Az élet csajos oldala

Az élet csajos oldala, eredeti címén a 2 Broke Girls sorozatban Caroline és Max történetét követhetjük nyomon. Már az első részben találkoznak. Caroline gazdag család sarja, de apja sikkasztási ügye miatt pénz nélkül marad és az utcára kerül. Max épp az ellenkezője, de neki köszönhetően pincérnői álláshoz jut és lakótársak lesznek. Közös jövőről kezdenek gondolkodni, egy közös vállalkozásról, eltervezik ugyanis, hogy nyitnak egy cupcake cukrászdát. Ehhez azonban alaptőkére van szükségük, amelyet kettejük fizetéséből és a borraivalból kezdenek el gyűjteni. Minden epizód végén láthatjuk, hogy épp mennyi pénzüket van a lányoknak. A két főszereplő, Beth Behrs és Kat Dennings a forgatásokon kívül is megtalálta a közös hangot. Olyannyira jóba lettek, hogy szomorúan fogadták a sorozat lezárásának hírért. Egy interjúban hangoztatták is, hogy még nem állnak készen a lezárásra, hiszen nagyon megszerették egymást és a műsort is. Már akkor elszontyolodnak, ha egy nap nem találkoznak. Ugyanakkor nagyon büszkék a sorozatban eltöltött időszakra, mivel sok élménnyel és tapasztalattal gazdagodtak.

Nem lesz többé Új csaj

A 2017–2018-as szezonban ugyan még képernyőn lesz az Új csaj azaz a New Girl című széria, a hetedik évaddal azonban végleg véget ér a történet. Márciusban még csak pusmogtak arról, hogy talán már nincs mit kihozni a sorozatból, mostanra azonban biztossá vált, hogy ennyi volt. A hetedik évad után a készítőknek el kell varrniuk a történet szálait. A döntés háttérben egyébként az alacsony nézettség áll, ugyanis sokan más platformokon, és nem az anyacsatornán

Elkaszált sorozatok

nézték az Új csajt. A főszereplőt alakító Zoey Deschanel az anyai örömei következtében az ötödik évad idején hosszabb időre lekerült a képernyőről, hiányát pedig Megan Fox sem tudta megfelelően pótolni. A sorozat 2011-ben indult, története Jess élete körül forog. A sorozatban keverednek a komédia és dráma elemei,

a karakterek a kapcsolataikkal és a karrierjük alakulása során felmerülő problémákkal küzdenek. Érdekes, hogy a főszereplőt alakító Zoey Deschanel testvére, Emily Deschanel szintén egy sorozat által vált ismertté, ő Dr. Csontot játszotta az azonos című sorozatban.

Nem tér vissza

Az Álmosvölgy legendája

A Sleepy Hollow, avagy Az Álmosvölgy legendája című sorozat is a végéhez ér. A bajt már akkor érezni lehetett, amikor tavaly a női főszereplőt életre keltő Nicole Beharie bejelentette távozását. A 2013 óta futó sorozat a modern korba helyezte át a misztikus történetet a főszereplővel, Ichabod Crane-nel együtt, akit Tom Mison alakított. A sorozatban Ichabod egy tanár, aki harcol az amerikai függetlenségi háborúban és összetűzésbe kerül egy Hessian lovassal majd a következő pillanatban egy barlangban tér magához – 250 évvel később. Tulajdonképpen csak maga a legenda az, ami a sorozatot összefonta Washington Irwin azonos című novellájával és az írott mű alapján készült Tim Burton rendezte filmmel.

Terrortámadás a koncerten

Az egész világot megrázta a múlt héten történt terrorcselekmény, amikor Ariana Grande koncertje után robbanás történt a Manchester Arenában, a stadion előcsarnokában. Menedzserei szerint az énekesnő maga is sokkos állapotba került, rövid üzenetet írt a rajongóinak, amelyben azt tudatta velük, hogy teljesen összetört és nem talál szavakat. Ariana épp a Dangerous Woman albumot népszerűsítette a turnéján. A tragikus események miatt a szervezők bejelentették, hogy egy időre felfüggesztik a turnét, amely Lengyelországot, Belgiumot, Svájcot és Németországot is érintette volna. Az énekesnő egyébként nemrég adta elő a Cashmere Cat norvég DJ-el közösen készített Quit című dalt, amely azonnal megtetszett a rajongóknak. Arra kérték Ariánát, iktassa be a Dangerous Woman koncertek dallistájára. Az amerikai énekeső eleget tett a kérésnek és már nagyon várta az európai fellépéseket.

Mamma Mia!

Az Amanda Seyfried, Meryl Streep, Julie Walters, Christine Baranski, Colin Firth, Pierce Brosnan és Stellan Skarsgård főszereplésével készült Mamma Mia! című musical 2008-ban került a mozikba. A film érdekessége, hogy csupa ABBA-dalbetéteket tartalmaz. A film óriási siker lett világszerte, minden várakozást felülmúlt. A film rajongói szinte abban versenyeznek, hogy ki látta többször, mert állításuk szerint megunhatatlan. Nemrég felröppent a hír, hogy a film tizedik évfordulója alkalmából elkészül a folytatás is, amelyet vélhetően jövő év júliusában mutatnak be. Úgy tudni, hogy a második részt Ol Parker rendezti Mamma Mia: Here We Go Again címmel. A filmkészítők szerint ez lesz az egyetlen változás, hiszen minden bizonyval visszatérnek az eredeti szereplők, ismét hallani lehet majd sok ABBA-dalt és a helyszín is marad. Ebben reménykednek a rajongók is.

Húsz év után is elénekelte

A Titanic bemutatásának 20. évfordulója alkalmából a Billboard Music Awards szervezői felkérték Céline Diont, hogy a rendezvényen adja elő a film betétdalát, a háromszoros Grammy-díjas My Heart Will Go On című zeneszámot. Az énekesnő örömmel tett eleget a felkérésnek. Az is kiderült, hogy ez egy remek ötlet volt, hiszen megindító előadásával és pazar kinézetével teljesen lenyűgözte a közönséget. Több híresség – köztük Katy Perry és Lea Michele – is kifejezték elragadtatásukat. Az énekesnő az előadás után adott interjúban szólt arról, hogy számára ez nagy megtiszteltetés. Páratlan örömet érez, amikor azt tapasztalja, hogy két évtizeddel a film és a dal bemutatása után is sokan szeretik hallani ezt a zeneszámot. Érdekes, hogy évekkel korábban egy interjúban Céline Dion beismerte, hogy kezdetben nem hitt a dalban. Gyengécs-

kének tartotta, nem tudott vele azonosulni, és már majdnem lemondta a felkérést, hogy ő adja elő. Csak úgy volt képes elénekelni, hogy közben a férjére gondolt. Sose hitte volna, hogy a dal ekkora sikert ér el. Arra végképp nem számított, hogy minden idők egyik legnépszerűbb filmzenéje lesz belőle. Céline Dion azt is beismerte, hogy tévedett a dallal kapcsolatban.

Új hangzásvilággal jelentkeztek

Hamarosan megjelenik az Imagine Dragons Evolve című, harmadik albuma. Az együttes az új lemezeről először a Believer dalt mutatta be, amelynek videoklipjében Dolph Lundgren szerepel. A színész számos akciófilm hőse, ő formálta meg He-Mant, de játszott a Rocky 4. részében is. Nem is csoda, hogy a videóban ismét bokszkesztyűt húzott. Az Imagine Dragons ezek után előrukkolt a Thunder című dallal és annak futurisztikus videójával. Az amerikai alternatív rock együttes 2008-ban alakult, első lemezük, a 2012-ben megjelent Night Visions egyből siker lett. Kiváltképp a Demons, az On Top of the World és a Radioactive című daluk. Utóbbi klipjében szintén egy hírességet láthatunk. Negatív szereplőként plüss játékokkal Lou Diamond Phillips gonoszodik, aki annak idején a La Bamba című zenés filmmel szerzett magának hírnevet, de később egyebek közt rémfilmekben is láthattuk. Az Imagine Dragons szívesen kísérletezik új hangzásvilággal, új dalai pedig előrevetítik, hogy friss lemezük is tartogat meglepetéseket.

Jelige: „Directioner girl”

Kedves Bizalmas sorok!

Segítséget szeretnék kérni fiú-ügyben. 13 éves lány vagyok és van egy barátom, aki az osztálytársam, ennek ellenére inkább keveset vagyunk az osztályban együtt. Az a problémám, hogy mindig én hívom el délutáni programra. Nem kezdeményez, úgy érzem, hogy igazán nem is érdekli a kapcsolat, és csak úgy „muszájból” van velem. Már több mint öt hónapja együtt vagyunk és apa azt mondta, hogy el fogunk költözni külföldre. Most is keveset találkozunk, és sehogy sem tudom elérni, nem válaszol, de még meg sem nézi az üzeneteimet. Nem tudom, hogy mi lesz, hogy miután elköltözünk, írni fog-e, vagy majd ha szünetekben visszajövünk, találkozunk-e..., nem tudok semmit. Segíts, kérlek!

Válasz:

Ha hiszed, ha nem, nagyon jól diagnosztizáltad a helyzetedet: osztálytársak vagytok, de keveset vagyunk az osztályban együtt, mindig te hívod fel, hogy találkozzatok, nem kezdeményez, keveset találkoztok iskolán kívül is, nem tudod elérni, az üzeneteidet meg sem nézi és nem válaszol rájuk. És a kevésbé objektív tünet a megérzésed (ami sokszor nagyon jó tanácsadó!), tehát hogy úgy érzed, hogy a kapcsolatok nem is érdekli, és hogy muszájból van veled. Diagnózis: Ennek a szerelemnek és kapcsolatnak nincs jövője. Nem él már.

Tudom, hogy nehéz elfogadni a tényeket, de magad írtad le a valós helyzetet, és ebből az is látszik, hogy a szerelem egyoldalú volt. Próbáld meg elfogadni, hogy hagynod kell a fiút, menjen a maga útján. Lehet, hogy nem tudta, hogyan tudassa veled, hogy nem akar veled lenni, és a távolságnövelés taktikáját alkalmazta. Azt gondolta, hogy magadtól elállsz majd a kapcsolattól. Ne hívogasd, ne küldjél neki üzeneteket, ne menj utána az iskolában stb. Inkább még ebben a pár napban, ami a tanítás végéig megmaradt, összpontosíts a tanulásra és arra, hogy minél jobb legyen a tanulmányi eredményed. Ne fecsérelj az energiádat és az érzelmeidet egy olyan valakire, aki ezt nem érdemli meg. Sírj ki magadat, és írd ki magadból a szép és a csúnya gondolatokat és érzelmeket, olvasd el még egyszer, amit leírtál, és a búcsúlevelet semmisítsd meg, a maradványait temesd el jó mélyre, valamelyik kedvenc bokrod tövébe. Mivel kilátásban van a külföldre költözés, élvezd a barátóiddal, rokonaidal a megmaradt időt. Tájékozódj a településről, ahova költöztök, tanulj a nyelvet, hogy minél jobban érezd majd magadat ott is.

Jelige: „Mostoha”

Kedves Bizalmas sorok!

A történetem nem egy átlagos eset. Most leszek 13 éves. Az egész úgy kezdődött, hogy hatéves koromban elváltak a szüleim. Akkor nem értettem, de ma már értem az okát... Négy évvel később apám elvette feleségül anyám volt legjobb barátját. Ebből a házasságból született az öcsém (aki csak féltestvér). Ezzel még nem lenne semmi baj, csak az, hogy én kifejezetten utálok a mostohaanyámat. És az utóbbi hónapokban rengeteget veszekszünk. És apám mindig az ő pártját fogja. Illetve apámmal nem lehet soha semmit megbeszélni. Egyedül anya az, akinek mindent el tudunk mondani, én is és a testvérem is. Illetve ez az egész mind a tanulás kárára megy. Hiába ülök órákat és tanulok, semmi nem marad meg a fejelemben, illetve azt a kicsit, amit megjegyzek, azt is szinte az ellenőrző előtt már el is felejtettem... Ez egy kicsit lehet, hogy zavaros, de ha tudsz, kérlek segíts. Köszönöm.

Válasz:

Sajnos, néhány fontos tény nem írtál meg, amit tudnunk kell ahhoz, hogy teljesebb legyen a családokról a kép. Nem tudom, hogy te valójában kivel is élsz, az édesanyáddal vagy az édesapáddal. S nem tudom, hogy ez segít-e neked, de tudnod kell, hogy a serdülők zöme abban a korban, amiben te is vagy, az „édes szülőivel” is hadban van, hisz azok is sokszor nemet mondanak, korlátokat szabnak, követelnek, stb. Próbáld meg elválasztani a szüleid párkapcsolati gondjait és választásától, hogy ők az anyukád és az apukád. Fogadd el, hogy nem ment nekik, és ne feledd, „mindig kettőn áll a vásár”. Ne bíráskodjál felettük. Időközben te is gazdagodtál egy testvérrel, akivel úgy tűnik, jól megvagy, és olyan emberek vesznek körül, akik gondoskodnak rólad, féltenek, és a te javadat akarják. Próbáld meg kilitázni a mostohád jó oldalait és tulajdonságait, ne csak a rosszat keresd benne. Valami miatt az édesanyád és az édesapád is látta benne a jót, ami miatt együtt töltötték idejüket. Ami a tanulást illeti, változtass eddigi tanulási szokásaidon, mert már nem eléggé jók. Fordulj tanácsért az osztályfőnöködhez, iskolád pedagógusához, pszichológusához, még akkor is, ha már itt a tanév vége. Tanulás előtt jól mosdjal meg hideg vízzel, végezz néhány guggolást kinyújtott kézzel, és mondd magadnak, hogy igenis, tanulsz! Nincs szükséged több órára, ha jók a tanulási szokásaid, és jól beosztod az idődet.

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol
e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

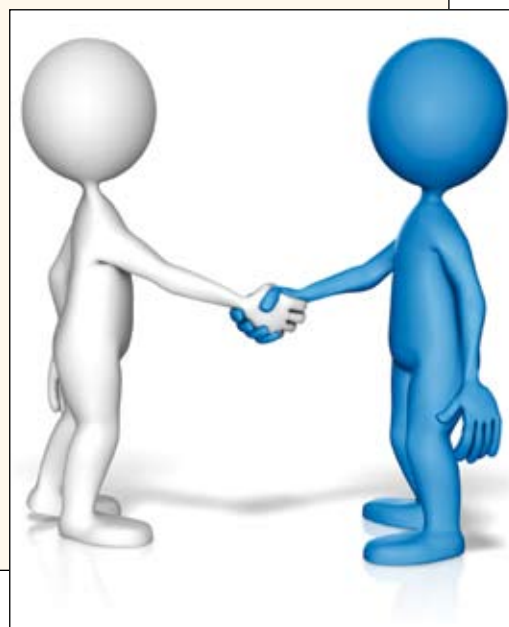
NAHÁT!

Mire jó a kézfogás?

A kézfogás annak a primitív gesztusnak a módosulása, amikor őseink mindkét kezüket felemelték, utalva arra, hogy fegyvertelenek. Később a római üdvözlés terjedt el, amikor az ember a kezét a melléhez szorította. A Római Birodalom idején a férfiak nem a kezüknél, hanem az alkarjuknál fogták meg egymást.

A mai kézfogás üzenete az, hogy szívesen látjuk a másikat. A kézfogások országonként mások. A franciák érkezők és távozáskor is kezét ráznak. A németek csak egyszer fognak kezét. Vannak afrikaiak, akik minden kézfogás után csettintenek az ujjukkal, a szabadságot jelezve. Bármilyen helyzetbe és országba is ke-

rüljetelek, mindig előre tudakoljátok meg a kézfogási szokásokat. Sokan dicsekszenek azzal, hogy profik abban, hogyan lehet kézfogás alapján következtetni a jellemre. Szinte általános tapasztalat, hogy az emberek negatívan ítélik meg a nyirkos kézfogást. Ennek magyarázata valószínűleg az, hogy a tenyér izzadása általában az idegesség jele. Ugyanígy népszerűtlen a lagymatag, „döglött hal” kézfogás is. Tipikusan amerikai a politikusi kézfogás. A választási kampányok alatt használják, bizonyára ti is megfigyeltétek a tévében. A szokásos formája az, hogy a jelölt jobb kezével megfogja a másiknak a kezét, tenyér a tenyérhez simul, bal kezével pedig megszorítja annak kézfejét.

Szívésség és önállóság

Tudni kell, hogy nemcsak a szülők manipulálhatják a gyermekeiket, hanem a kamaszok is a szüleiket. Könnyen megtalálják a szülő gyenge pontját, és élvezik tudásuk gyümölcsét. Ki ne hallotta volna már a kamasz szájából: „Ha el akarok érni valamit anyámnál, csak fel kell ajánlanom, hogy... ezzel kenyérrre kenhető.” Amikor a kamasz úgy kezdi a mondókáját, hogy: „ha szeretsz, akkor...” – tudni kell, hogy valamire elképesztően vágynak, hiszen bedobja a „nagyágyút”, a szeretettel való zsarolást. Ezt azonban – a jó kapcsolat megmaradásának érdekében – vissza kell utasítani, mert a zsarolás sohasem vezet jóra, különösen nem a szülő és a gyermek kapcsolatában, bármelyik oldalról is érkezen.

Vannak szülők is, akik a szívésségeikkel manipulálni akarják gyermeküket. „Elviszem a szervizbe a biciklidet, ha te közben kitakarítod a szobádat.” Ez üzlet, és nem szívésség. Szabad és időnként kell is üzletet kötni, ám tudnunk kell, hogy ez így nem jó. Az igazi szívésség esetében nincs ellenszolgáltatás. A szívésséget önzetlenül adjuk, nem várunk érte viszonzást, és nem kötjük feltételhez. Ha ellenszolgáltatást várunk, akkor az nem szívésség, hanem üzletkötés vagy manipuláció.

Kamaszkorban a gyermeknek meg kell tanulnia, hogy a kölcsönösség a jó emberi kapcsolatok alapja. Érdemes elmondani, hogy azért tanítjuk meg például a háztartási

gépek használatára, hogy amikor egyedül kell majd gondoskodnia magáról, akkor ne jöjjön zavarba, és ne legyen kiszolgáltatva a körülményeknek.

Manapság a szülők többsége nem neveli gyermekét önállóságra. Mintha a háztartás vezetése, az utazás megszervezése, a tanulással melletti önkéntes munkavégzés nem lenne az élet része lenne. Az alapvető készségek elsajátítása helyett a „neked csak az a dolgod, hogy tanulj” című szlogen a divatos. Pedig az ön-maga ellátása, és a másoknak tett szolgálatok

a kamasz önértékelését javítják, és az önállósodását segítik.

Sok szülő számol be arról, hogy a kamasz gyermeke életunt, egész nap a számítógép előtt ül, vagy a telefonját nyomkodja. A szülők sok esetben inkább megcsinálják a feladatot, mintsem kivárják, amíg a gyermekük lassan, sokszor hiányosan elvégezte azt. Pedig ezzel elveszik a jó lehetőséget a begyakorlástól, a mindennapi élethez elengedhetetlen tevékenységek kialakításától, a gyermek pedig örül, hogy „megúsza”. Vajon tényleg megúsza? (siker-es-gyermek.hu)

TESZT

Hogyan végzed a feladataidat?

Így pontozz
soha – 1 pont, ritkán – 2 pont,
gyakran – 3 pont, állandóan – 4 pont

- Türelmetlen leszel, ha várnod kell valakire?
 Soha ritkán gyakran állandóan
- Versenyfutásban vagy az idővel?
 Soha ritkán gyakran állandóan
- Kijössz a sodrodból, ha félbeszakítanak?
 Soha ritkán gyakran állandóan
- Egyszerre mindig több dologgal foglalkozol?
 Soha ritkán gyakran állandóan
- Túl sokat vállalsz magadra egyszerre?
 Soha ritkán gyakran állandóan
- Nem találsz a helyed, ha nem csinálsz valamit?
 Soha ritkán gyakran állandóan
- Jobban érdekel az eredmény, mint maga a tevékenység?
 Soha ritkán gyakran állandóan

8. Elveszíted a béketűréseid, ha valami nem sikerül?
 Soha ritkán gyakran állandóan

9. Mindig tökéletességre törekszel?
 Soha ritkán gyakran állandóan

10. Nagyon dühös vagy magadra, ha valamilyen hibát vétesz?
 Soha ritkán gyakran állandóan

Értékelés

10–20 pont:

Te kiegyensúlyozott, higgadt személy hírében állsz. Az iskolában és a feladataid végzésében sikeresnek vagy mondható.

21–30 pont:

Hajlamos vagy arra, hogy túlhajtsd magad. Ügyelj arra, nehogy túlságosan sok feladatot vállalj magadra, mert ezzel könnyen kedved vesztetted a megkezdett feladatok befejezésére!

31–40 pont:

Tipikus példája vagy azoknak az embereknek, akik agyondolgozzák magukat. Feláldozod szabadidődet, hogy másoknak, mások helyett valamit elvégezz. Ez azért túlzás. Következő alkalommal gondold át, hogy ki helyett mit teszel.

Szerelem és randizás

Randizás, találkoztatás, párkapcsolat. Akár-hogy is nevezzük, a romantikus érzések általában felfűtik a 13–17 éves tiniket, beindítva ezzel a kérdések áradatát. Lehetséges valakivel randizni anélkül, hogy elveszítenénk a fejünket? Mi tesz egy kapcsolatot csodássá?

Foglalkozz magaddal, a randizás várhat!

Nincs semmi szükség a rohanásra. Néhány lányt nyomasztja, ha barátait randizni látja, ez azonban nagy hiba. Csak akkor kezdj el randizni, ha tényleg akarod is.

A randizás remek lehetőséget ad, hogy fejleszd az olyan képességeidet, mint a beszédkészség, a jó döntéshozó képesség és a magabiztosság. Ahhoz viszont, hogy az erős érzelmeket is kezelni tudj, szilárd alapokra lesz szükséged. Sok lány depresszióba esik, amikor az első randi nem úgy sül el, ahogy elképzelte. Az első szakítás után pedig könnyű azt hinni, hogy már soha nem fogunk túljutni a fájdalomon.

Még ha jól is érzed magad és tudod, mit akarsz, akkor is időbe telik, mire megtalálsz a megfelelő srácot.

Lépj túl a kudarcon!

A dolgok néha egyszerűen nem úgy sülnek el, ahogy azt mi elképzeltük. Ha a barátod

nem azt nyújtja neked, amire szükséged van, akkor lépj tovább. A fájdalmak gyakran az irreális elvárásokból fakadnak. Most még fáj, de majd túl leszel rajta. A jó hír, hogy sok esetben a fiúknak is ugyanarra van szükségük egy kapcsolatban, mint a lányoknak. Egy felmérésben, melyben 520 diák vett részt, a lányoknak 48, a fiúknak pedig 40%-a tette a ranglista első helyére a bizalmat. Szorosan ezután következett az őszinteség.

Ne hagyatkozz a netre!

A Facebook mindent a nyilvánosság elé tár. A magánélet hiánya a szakításokat még borzalmasabbá teszi. Egy jó tanács: a párok minél hamarabb beszéljék meg egymással a facebookos és egyéb közösségi hálós szabályait. Nyugodtan kérd meg a barátodat, hogy ne posztoljon dolgokat rólad, beleértve a fotókat is. Ha problémája támad ezzel kapcsolatban, akkor valószínűleg nem ő a legideálisabb srác számodra.

Védd magad a kényszerűségtől!

Ha valamit kényszerből csinálsz, az nem szerelem, és nem is mondható normálisnak. Ha valaha is érezted, hogy kényszerből teszel dolgokat, akkor ez egy intő jel, hogy ideje lassítanod. Sok lány nem tud kiállni magáért. Sokkal jobb, ha jó előre tudod, mit akarsz és mit

vagy hajlandó megtenni. Így nem kell a pillanat hevében döntéseket hoznod.

Adj időt a szerelemnek!

Ha szeretsz valakit, akkor az érzés lehet nagyon intenzív. Ez az igaz szerelem? Keresz jeleket az érzéseidben, hogy megtudd, érett vagy éretlen szerelemtől van-e szó. Az éretlen szerelem inkább rajongás. A szerelem ténye ilyenkor fontosabb számodra, mint maga a személy, akihez köthető. Az irreális elvárások is az éretlen szerelem velejárói. Az érett szerelem napról napra erősödik. Minél többet tud meg egymásról két ember, annál erősebbé válik közöttük a kötődés.

Akár randizol, akár nem, légy széles látókörű és tanulj a tapasztalataidból! A megszerzett bölcsesség hosszútávon hasznodra válik majd.

Egy apró bevásárlócédula, egy levél megírása, füzetvezetés... Megannyi momentum, ahol sajátos kézírásunkat használjuk. De belegondoltál már abba, hogy mi mindent árulhat el rólad egyéni írásmódod?

Azokat, akik mások írásainak elemzésével foglalkoznak, grafológusoknak nevezzük. Tőlük tudjuk, hogy nincs két teljesen egyforma írás, akármennyire is hasonlítanak a betűk. Olyan ez, mint az ujjlenyomat: mindenkinek saját ujjlenyomata van, s ez csak az adott személyről tud mesélni.

Amit magad is megállapíthatsz

Vannak apró jelek, melyek megfejtéséhez nincs szükség szakértőre, hiszen némi odafigyeléssel megállapíthatsz egy-egy, az íróra jellemző tulajdonságot. Ilyen az írásunk iránya is: fogj egy üres lapot, és írd rá pár sort, vagy keresd elő egy füzetet, és amint kicsit távolabb emeled magadtól az írományt, már láthatod is, milyen vonalat követsz.

Mit árul el a kézírásod?

– Amennyiben a sor végére lefelé irányulnak szavaid, az pesszimista hozzáállásra utalhat. Nem vagy teljesen elégedett, bár lehet, hogy ezt még nem is vetted észre magadon.

– Ha egyenesen, a lap nyomvonalát követve írsz, elégedett, kiegyensúlyozott életet élsz.

– Ritka, de előfordul, hogy az emberek írása felfelé kunkorodik. Ez az optimista jegyeket hordozza magában, de az illetőnek talán az önbizalma is több kicsit a megszokottnál.

Másik szempont lehet betűnk mérete:

– Az öles betűk erős, törekvő személyiségre utalnak.

– Annak, aki nagyon apró betűkkel ír, kibrendűségi érzése lehet, illetve túlságosan szerény.

Mire figyelj?

Az idők során lassan fejlődik személyiségünk, így írásunk is változik. Keresd csak elő

egy régebbi iskolás füzetet, látni fogod, milyen sokat változott írásod karaktere, ahogy te is egyre érettebbé váltál.

Miért fontos?

Szakemberek elmondása szerint az írásvizsgálat azért fontos, mert segítségével feltárhatják azokat a rejtett személyiségjegyeinket, amelyek megoldást jelenthetnek lelki problémáinkra, útmutatást nyújthatnak fennálló akadályaink leküzdésében.

A módszert egyébként gyakran használják bűnügyek feltárásában is.

A grafológusok munkája

Egy papír és legalább húsz sor. Általában ennyire van szükség egy teljes személyiség jellemzéséhez, egy grafológus azonban apró jegzettömb-darabokban is képes fontos dolgokat meglátni.

A grafológusoknak egyáltalán nem számít, miről szól az írás, nem figyelik, csak az összképet, melyet maga a kézjegy kélt. Először csak a sortáv, a szöveg lapon való fekvése kerül a figyelem központjába, majd a mélyebb elemzések során minden apró részletet átvizsgálunk, egészen a mondatvégi írásjegyekig. Ekkorra majdnemhogy száz tulajdonsága állapítható meg a szöveg írójának.

Földieper, a csodagyümölcs

A földieper nemcsak a legzamatosabb gyümölcsök egyike, de fontos Antioxidáns-forrásként egészségünk és szépségünk egyik öre is, és még sok minden más... Lássuk hát, miért együk degeszre magunkat belőle, amíg lehet, hiszen most tele van vele a piac.

1. Az egész világon szinte mindenhol ismerik és szeretik: már az ókori Rómában is szívesen fogyasztották, később Európában is elterjedt, bár sokáig luxuscikknek számított, és csak a kiváltságosak voltak olyan szerencsés helyzetben, hogy jóllakhattak ezzel a zamatos gyümölcssel. Manapság már szerencsésebb helyzetben vannak azok, akik szeretik az epret, hiszen áprilistól júliusig mindenki számára elérhető.

2. Alacsony a kalóriatartalma, tehát szinte korlátlan mennyiségben fogyasztható.

3. A földieper egészségmegőrző szerepe: kutatások bizonyították, hogy azoknak, akik rendszeresen fogyasztanak epret, erősebb az immunrendszerük, ellenállóbb a szervezetük. Magas rost-, és víztartalma miatt csökkenti az étvágyat, így a diétás étrendbe is jól illeszkedik, apró magvai segítik és gyorsítják az emésztést. Antioxidáns-tartalmának köszönhetően védi a sejtek szerkezetét, megelőzi azok oxidációját. A szervezet számára védelmet nyújt a káros hatásokkal szemben, különösen a

szívünk, érrendszerünk működését segíti. C-vitamin- és mangánforrásként mindenki számára előnyös a fogyasztása.

4. A földieper szépít: a szépségipar is felfedezte jótékony hatásait, mivel hatóanyagai kisimítják a ráncokat, táplálják és megújítják a bőrt, így számos kozmetikum alkotóeleme is az eper. Arcpakolásként kiváló ránctalanító és bőrn nyugtató hatású.

5. Az eper vicces, nőies, és nagyon trendi: az epret a divatvilág is felfedezte, motívumként megtalálható táskákon, pólókon és kiegészítőken, nyakláncokon, és mindig csajos, friss és egyben bohókás hatást kelt.

Lehet, hogy nem érdemes kidobni az üres konzervdobozokat? Íme néhány igazán kreatív ötlet, amivel újjászülethetnek ezek a szemétkébe szánt darabok.

1. Asztali lámpa

Ne bánkodj, ha eltört a kedvenc lámpád búrája... Fess be egy üres konzervdobozt a szobáddal harmonizáló, vidám színre, és már kész is az új lámpa! Ha szeretnéd még egyedibbé varázsolni, különféle mintákat szúrhatasz bele, ám ehhez speciális, éles eszközökre lesz szükséged, melyekkel jobb vigyázni!

2. Persely

Konzervdobozok újjrahasznosítva

Remek segítség, ha valamire épp gyűjtögetsz! Egy műanyag fedél kell hozzá és fémfesték, amivel kedved szerint dekorálhatod a perselyed.

3. Írószertartó

Hobbiboltokban könnyen beszerezhetőek a parafa lapok. Ehhez még egy-két matrica vagy papírból kivágott figura kell, és hangulatos kis ceruzatartód lehet, ráadásul az asztalodon is rend lesz!

4. Rendszerező a fiókodban

Ugye neked is van olyan fiókod, amiben a gombostűtől kezdve az apró hajcsatig minden meglapul? Ezzel az egyszerű kis trükkel sokkal átláthatóbbá válik a fiókod.

5. Irattartó

Könnyen rendszerezheted irataidat, ha a polcodra elfektetve felsorakoztatsz néhány egyszínűre festett konzervdobozt. Így mindig tudod, hol kell keresned a legfontosabb papírokat!

REJTVÉNY

1	2	3	4	5			6	7	8		
9											
11											
18	19						20	21		22	
26	27										
30											

Keresztrejtvény

- No, milyen volt a vakációtok?
- Rémes. Képzeld el...
- A befejezést a rejtvényben talárod.

Vízszintes sorok: 1. A poén első része, 9. Más irányba megy, 10. Zene betűi, 11. Keresztül, 12. Csavaroz, 15. A poén harmadik része, 16. Cselekedet, 18. Nyakvédő, 20. Nátrium, 22. A földre, 23. A poén befejező része, 26. Új-Zéland őslakója, 28. Összevissza köhög, 30. Fülünkkel halljuk, 32. A jelzett évben, 33. TGY.

Függőleges sorok: 2. Vő szerbül, 3. Latin kötőszó, 5. Nem arra, 6. Személyes névmás szerbül, 7. Molett, 8. Vas vegyjele, 13. Fordítva ételízésítő, 14. Séf, 15. Szürkület, 17. Innen más-hova, 21. Moszat, 24. Mezei rágszáló, 25. 51 római számmal, 27. Aga betűi, 29. Tölt, 31. 1001 római számmal.

Betűrejtvények

1

G^CY^KREEE

2

G S
U A

3

SZ
Ő G

4

P
NKA

Keresztszavak

			F	M	C					
			Ö	E	S					
			L	G	E					
S	Z	E				B	O	R		
E	S	T				S	É	K		
L	E	G				Ő	R	E		
			P	Í	Z					
			E	T	NY					
			R	I	E					

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen és függőlegesen, csak arra vigyázz, hogy értelmes szavakat kapj!

Játék a szavakkal

- ÁZTAT
- GARAT
- LEVÉL
- ORVOS
- PORTA
- RETEK
- TAMÁS
- UDVAR

Próbáld a szavakat olyan sorrendbe rakni, hogy a kiemelt oszlopban egy európai nemzet neve alakuljon ki.

Megfejtések Keresztrejtvény: - EZER EURÓT FIZETTEM, HOGY LÁSSAM, HOGY ESİK AZ ESŐ KÜLFÖLDÖN; Betűrejtvények: 1. NAGYBECSEKEREK, 2. GUNARAS, 3. SZÖREG, 4. PALÁNKA; Keresztszavak: VÍZSZINTESEN: SZEDERBOR, ESTI MESÉK, LEGELSŐRE FÜGGŐLEGESEN: FÖLDIEPER, MEGEMLTÍ, CSERESZNYE; Játék a szavakkal: PORTUGÁL

JÓ PAJTÁS LIGA HATODSZOR

Idénynyitó az Aranka-parton

Legyen a felnőttek gondja, miért tűnt sokáig úgy, hogy az idén nem lesz Jó Pajtás Liga. Ám az is a felnőttek érdeme, hogy a nehézségek ellenére ismét tető alá hozták a versenysorozatot, és felkészítették a versenyzőket meg a csapatokat. Minden mást a kishorgászok csináltak. Az idénykezdő fordulóban a Padé melletti Aranka-parton irgalmatlanul kemény és szoros küzdelmet vívtak.

A szóban forgó víz igencsak alkalmas versenyek megtartására, hiszen hosszú, könnyen megközelíthető, járható és kényelmes partot kínál. Halállománya azonban enyhén szólva rigolyás. Más vizeket egy-két nekifutásra úgymond ki lehet tanulni, az Aranka azonban mindig valami újjal, meglepetésszerűvel nehezíti kishorgászaink munkáját. Ráadásul a más vizeken nyerőnek számító szélső posztok itt csak ritkán adnak győztest. Ez azonban már a versenyzés magasabb tudományának témakörébe tartozik.

Az idénynyitó verseny színhelyére a végtelen nyugalom és a csend a jellemző. Ez most csak annyiban különbözött a megszokottól, hogy éktelenül hangos békamuzsika szólt, melyhez a nádirigók áttörtő hangja szolgáltatva a dalt. A házi libák is tiszteletüket tették a vízparton, a környék golyái kissé rosszallóan nézték a vadászterületükre betolakodókat, a szürkegémek pedig a pálya szomszédságában álltak lesben, szinte versenyt halászva a gyerekekkel.

A horgászoknak azonban egyáltalán nem volt könnyű feladata. A küszrajokat szinte lehetetlen volt az etetésen marasztalni. Természetes táplálékban gazdag vizeken megszokott, ugyanakkor bosszantó jelenségről van szó. A természetesebb halak – a tenyeres dévérek, karikakeszegek, bodorkák, vörösszárnyúk... – etetésen való tartása úgyszintén bonyolult feladat volt, adott körülmények között ez felnőtt versenyzőknek sem ment volna könnyen. Ugyanakkor érdekességként kell megállapítani, hogy a néhány évvel elezött ezen a vízen szép számban fogott természetes balinoknak bőven lett utódja, és ezek-

Az első forduló díjazottjai

ből sok került horogra. A mérlegelést követően, amikor annak rendje-módja szerint vissza kell engedni a zsákmányt, a kishorgászok kaptak egy hamupipőkés feladatot: a zsákmányból ki kellett válogatni a balinokat, és elsőként azokat kellett visszaengedniük. A versenyen ugyanis felléptek gyerekek, akik olyan vidékekről érkeztek, amerre nem él ez a ragadozó. A leckét azonban villámgyorsan megtanulták. Ez a versenysorozat egy kicsit iskola is. Még akkor is, ha a gyerekek egyike-másika még csak óvodás.

A számadathalmazó, unalmas eredményismertetés helyett kezdjük azzal, hogy a lányok versenyében a szanádi Kocsis Andrea ismét nem talált legyőzőre, őt a szajáni Domonkos Fanni és a törökbecsei csapat első leánytagja, a beodrai Nena Čerimović követi. A kiscsoportban szektorgyőzelem nélkül, de három második helyezéssel a törökbecsieiek lettek az elsők. Itt kell kiemelni, hogy szektorgyőzelmet jegyzett

a péterrévei színekből versenyző Hallai Viktor, aki még csak hatéves, de a halat ügyesen és fáradhatatlanul fogja.

A nagycsoportban a szajániai uralták a mezőnyt, Zombori, Gyuránki és Szabó mindössze négy szektorpontot gyűjtött. Ha ehhez hozzáadjuk, hogy a kiscsoportban is két szektorérmesük volt, és a lányok versenyében is volt dobogósuk, egyértelmű, övék volt az Aranka-part.

Vétek volna szó nélkül hagyni, nehogy utóbb vízparti szövetségzaporításnak minősítse bárki is a történetet. A péterrévei Kúti Aurél rendkívül jól horgászott, és két versenyóra után már biztosra lehetett venni, hogy a szektorgyőzelem mellett a pályaelsőség is az övé lesz. Mérlegeléskor derült ki, hogy haltartója lyukas, és legalább tucatnyi, tenyeres méretű dévérkeszeg oldott kereket... A horgászásban ilyesmi előfordulhat, a versenysorozat megy tovább.

Buzás Mihály

Domonkos Fanni

Hallai Viktor

Szabó Dávid

Világos Csongor

Csap

A skót szállodában egy vendég panaszkodik:

- Kérem, a szobában a csapból csak 20 fofos víz folyik. Miért írják akkor a prospektusban, hogy hideg és meleg víz is van?
- Mert mosakodni hideg, inni viszont meleg...

Változott a vallomás

- Vádlott, miért ad elő nekem ma a történetről a tegnaptól teljesen eltérő történetet?
- Azért, bíró úr, mert a tegnaptól nem hitte el...

Kislány

A rendőr késő este egy kislányt talál az utcán. Megkérdezi tőle:

- Hogy hívnak, kicsikém?
- Pirinek.
- És mi a másik neved?
- Piroska.
- Jó, de apukádat, hogy hívják?
- Papa.

A rendőr megvakarja a fejét, és tovább faggatózik:

- Hol laksz?
  - A mamámnál.
  - És ő hol lakik?
  - Nálunk.
  - Jó, de melyik utcában?
- A kislány felnéz:
- A rendőr bácsi nem tudja?
  - Nem.
  - Hát akkor tessék jönni, odavezetem.

Balet-táncos

Az anya és kislánya először mennek el egy baletteladásra. A kislány csodálkozva nézi, ahogy a balet-táncos lábujjhegyen táncolja végig a darabot. A végén az anyuka megkérdi a lányát:

- No, kicsim, hogy tetszett?
- Nagyon, de mondd, anyu, nem lett volna egyszerűbb magasabb táncost alkalmazni?

Zuhanás közben

Két ejtőernyős zuhanás közben beszélget. Azt mondja az egyik:

- Te, innen fentről az emberek hangyáknak látszanak. Mire a másik:
- Nyissuk ki az ernyőt, ezek tényleg hangyák!

A dolgozat

- Két fiú beszélget matekóra után.
- Hogy sikerült a matekdogád?
  - Semmit sem írtam.
  - Én sem.
  - Te jó ég! A tanár azt fogja hinni, hogy egymásról lestük!

Lada és az irodalom

- Két Lada áll a parkolóban egymás mellett. Melyiknek van köze az irodalomhoz?
- ???
- A bal ladának.

Cipő

- Milyen az abszolút vékony talpú cipő?
- ???
- Amiben, ha rálépsz egy pénzürmére, meg tudod mondani, hogy fej vagy írás!

Hazudós gyerek

- Mama, az iskolában azt mondták, hogy állandóan hazudok!
- De Pistike, te még nem is jársz iskolába!

Kiejteni a szavakat

Az angol, a francia és a magyar beszélgetnek arról, hogy kinek a nyelvében bonyolultabb kiejteni a szavakat. Kezdi az angol:

- Nálunk nagyon nehéz a kiejtés, például az asztalt úgy kell írni, hogy „table” és úgy ejtik, hogy „téből”.
- Az semmi – mondja a francia –, nálunk úgy kell írni, hogy „bonjour” és úgy ejtik, hogy „bonszúr”.
- Ugyan – mondja a magyar –, az igazi nehéz kiejtés nálunk van. Úgy írják, hogy „mit tetszik mondani?” és úgy ejtik, hogy „He?”.

Pistike

- Pistike, miért van idézőjelben a fogalmazásod?
- Mert Peti füzetéből idéztem.

Főnökök

- Egyik főnök a másiknak:
- Hogy csinálod, hogy az embereid mindig pontosak?
  - Egyszerű: 30 munkás és 20 parkolóhely.

Szardínia

- Apu, mit esznek a ragadozó halak?
- Kisebb halakat, például szardíniát.
- És hogyan tudják fölbontani a konzervdobozt?

Dupla tagadás

- Az angol nyelv tanár előadást tart:
- Nos, azt biztosan tudjátok, hogy az angolban a dupla tagadás helyeslést jelent. Sok nyelvben (a magyar is ilyen) a dupla tagadás ugyanúgy tagadást jelent. Viszont egyetlen olyan nyelv sincsen, ahol a dupla helyeslés tagadást jelentene. Ekkor hátul megszólal valaki:
  - Aha, persze...

Róka

A székely atyafi szántogat a mezőn, amikor megjelenik három vadász. Megkérdezik tőle:

- Bátyámuram, látott-e errefelé kend rókát?
  - Láttam hát – feleli a székely.
  - Aztán merrefelé ment?
  - A völgy felé – hangzik az unott válasz.
- A három vadász elindul, de sehol nem lelnek a róka nyomára. Beesteledik, mire fáradtan, ám eredménytelenül visszaérkeznek. Egyikük bosszúsán kérdezi az öreget:
- Aztán mikor látta maga azt a rókát?
  - Ejsze van egy hete...

Feladat

- No, Pistike, mi volt ma az iskolában?
- kérdezi az apuka a gyerektől.
- Meg tudtam oldani a táblánál egy feladatot.
- És mi volt a feladat?
- Le kellett törölni a táblát.

SZÓLÁSMAGYARÁZAT

Milyen a dodonai jóslat?

A kétértelmű, homályos kijelentésekre szokás azt mondani, hogy dodonai állítások. A kifejezés eredete az ókori görögök korába vezet. Dodona az istenek fejének, Zeusznek szentelt hely volt az ország északnyugati részén, romjai ma is láthatók Epeiroszban. Az antik szentélyben három papnő adott jóslatot a hozzájuk folyamodóknak. A hiedelem szerint Zeusz akaratát, szándékait a neki szentelt óriási tölgyfa susogásával, valamint az alatta fakadó forrás mormolásával hozta a papnők tudomására. A jóslatok híresek voltak a homályos, kétértelmű fogalmazásukról, hiszen az értelmük gyakran akkor vált világossá, amikor bekövetkezett az esemény, amelyre vonatkoztak. A kétértelmű, bizonytalan jóslatok így mindig igaznak tűntek, hiszen akárhogy alakultak a dolgok, mindig beváltak.

Totózzunk!

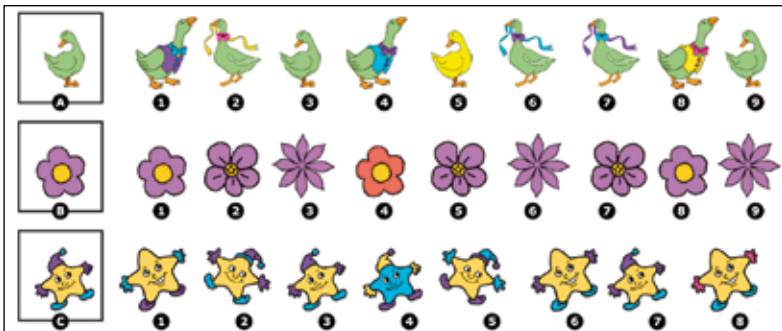
Vannak ritkán, vagy szinte soha nem használt szavaink. A sor elején található szó jelentését valószínűleg nem ismered, de ismereteid alapján próbáld megfejteni. Totózzunk! A három válaszlehetőség közül ki kell választanod a megfelelőt!

- AHAJT: 1. megkíván 2. valahol 3. azonnal
 APOL: 1. szónokol 2. gondoz 3. csókol
 ASZAT: 1. elkenődött pizok 2. napon, kemencében szárított gyümölcs 3. tüskés gyömnövény
 PÁSZKA: 1. kovásztalan tésztából készült lepény 2. pincebogár 3. lap a francia kártyában
 BOKÁLY: 1. kuruc hírvívő 2. egyfülű agyagkancsó 3. bokavédő
 CSARAB: 1. örökzöld félcserje 2. közép-ázsiai népcsoport 3. aratási kéziszerszám
 IRINGÁL: 1. fehér falat színes virágokkal mintáz 2. jégen csúszkál 3. gyomlál
 KACSKA: 1. görbe, nyomorodott kezű 2. kapaszkodó kis növényi hajtás 3. még pelyhes kacska
 KASKA: 1. kis méhlikás 2. nyomorék 3. kosár
 KOKOJSZA: 1. törpe mesehős 2. fekete áfonya 3. kukoricalisztból főzött túrós étel
 LAPPANTYÚ: 1. papucs 2. fújtató 3. madár
 PITYÓKA: 1. italozás 2. mentegomb 3. burgonya
 RIZIKE: 1. veszély, kockázat 2. egytálétel 3. gombafajta
 RIZSMA: 1. papírmértékegység 2. adófajta 3. rizsből készült tápszer
- Megoldás: 3, 3, 3, 3, 3, 2, 1, 2, 1, 2, 1, 3, 2, 3, 3, 3, 1

Tehenek

Egy farmgazdaságban négy fekete és három tarka tehén öt nap alatt összesen annyi tejet ad, amennyit három fekete és öt tarka tehén adna négy nap alatt. Melyik tehén tejel jobban, és hányszor több tejet ad naponta, mint a másik?

Innen $y = 5x$, vagyis a tarka tehén ötször annyi tejet ad, mint a fekete.
 Megoldás: Felírhatjuk az egyenletet: $(4x + 3y)5 = (3x + 5y)4$

Ugyanolyant keress, mint a keretben van!

B 1 és 8, C 3 és 7).

Megj.: minden sorban a betűhöz legálább két szám alatti rajz meggyezzik (A 3 és 9,

Kifestő

Tudod-e?

Egy rejtélyes nép

A világtörténelem legréjtélyesebb népe az etruszk. Mielőtt az időszámításunk előtti 1000. és 800. év között megjelentek volna Felső-Itáliában, nincs róluk feljegyzés. Megteremtették az ókor egyik magas szintű kultúráját, de nem maradt irodalmi emléküik. Voltak, akik óslakosoknak tekintették őket, mások úgy tudták, hogy Kis-Ázsiából vándoroltak be. Etruriában megkötötték tizenkét város szövetségét, és az etruszk Tarquinius nemzetség megszerzte a Róma feletti uralmat. Időszámításunk előtt 540-ben megalapították Felsina városát, a mai Bolognát, és e század végén már Capua és Pompeji is az országukhoz tartozott. Győzelmes tengeri csatát vívtak Korzika mellett, ellenőrizték a Tirrén-tengert. Aztán fordult a kocka, i. e. 510-ben Róma elűzte a tarquiniusokat, i. e. 482-ben elzárták előlük a Messinai-szorost. Sorra szenvedtek vereségeket, tengerparti városaikat kifosztották. Felső-Itáliát elfoglalták a gallok, majd a rómaiak leigázták egész Etruriát. Az etruszk nyelv nem volt rokon egyetlen szomszédja nyelvével sem, valószínűleg nem volt indogermán nyelv. Vallásukban sok a keleti elem, de lehet, hogy ezeket csak később vették fel. Marad a sajátos etruszk kultúra vizsgálata. A sírkamrák gazdag leleteivel, a szobrokkal, a falfestményekkel, az ékszerekkel csak a 18. század végén kezdett el a tudomány behatóan foglalkozni, addigra azonban a nép eredete, nyelve, sorsa távoli századok homályába veszett. A rejtély ma már megoldhatatlan.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Ideai 17. számunkban egy fák mögött rejtőző, narancssárga-piros színű épületet mutattunk meg nektek, és csak feltételeztük, hogy elsősorban a környékbeliek ismerik fel. Igazunk lett, sajnos kevés vajdasági fordul meg a Szabadkai Városi Múzeumban – ugyanis a felvétel ezt az intézményt mutatta –, így nemigen ismerték fel. A múzeum a város egyik legszebb szecessziós épületében helyezkedik el, melyet a Vágó-testvérek terveztek. A valamikori nyomdaépületet 2008-ban újította fel a város önkormányzata a múzeum céljaira. Az épületben időszakos kiállításokkal és képzőművészeti galériával várják a látogatókat.

A helyesen válaszolóok közül a szerencse a **szabadkai Kuti Lilire, a Zmaj iskola 3. c osztályának tanulója**ra mosolygott. Könyvjutalmát a napokban postázzuk.

Ezzel befejeződött nyereményjátékunk, ebben a tanévben már nem játszunk. Szeptemberben azonban újabb változatos, ismeretbővítő kérdésekkel jelentkezünk.

Levél szeretteinknek

Igaz, kicsit régimódi, némileg elavult eljárás, de mi megtanultuk, hogyan kell. Iskolánk hatodikosai, miután megtanulták magyarórán, hogy hogyan kell levelet írni, a tanárnő kíséretében a falu postájára látogattak, és levelet adtak fel szeretteik számára. A postás szívesen látta vendégül a kis csapatot, és még azt is megengedte, hogy a bélyeget a diákok saját maguk helyezték fel borítékaikra. Utána pecsétet látta el a küldeményeket, mesélt nekik a postás szakmáról, és megígérte, hogy a hivatal mindenkinek kézbesíti az írományt.

Bába Csilla magyartanárné, Móra Károly Általános Iskola, Szaján

Bizony nem úsztuk meg sorban állás nélkül

Petőfisek az Újvidéki Vásáron

A tanító nénivel, Bálizs Magdolnával ellátogattunk az újvidéki mezőgazdasági vásárra. Jovanon kívül egyikünk sem járt még ott, így izgatottan vártuk az indulást.

A belépőjegy megvásárlása után a vásár területén nagy zsbongás fogadott bennünket: különböző nyelven beszélő emberek, hatalmas mezőgépek, csarnokokban a cégek bemutatója. És persze az elmaradhatatlan nyárson- és rostonsültek inycsiklandozó illata.

A tanító néni elvezetett bennünket az Agrotech mezőgépforgalmazó vállalat sátrába, ahol jól esett a nagy melegben a hűsítő üdítő, és felmászhattunk, beülhettünk a hatalmas, modern traktorokba, kombájnokba.

Utána a háziállatokat tekintettük meg, minket a lovak nyugtöztek le leginkább. Különösen az egyik „vad” ló, amelyet nyilván zavart a sok bámésközöz.

Fáradtan mentünk vissza az iskolába, ahol szerencsére már nem tanultunk semmit... A tanító néni azt mondta, hogy ez egy hosszú természetismereti óra volt.

Az újvidéki Petőfi Sándor iskola negyedikesei

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány

Magyar Nemzeti Tanács

BETHLEN GÁBOR
Alap

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

70 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyereklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ókrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Tóth Eszter** ■ Állandó munkatársak: **Bori Mária, Botza Gyarmati Krisztina, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószám: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs